

Betænkning afgivet af Udvalget til Prøvelse af Valgene den 0. november 2007

Udkast til
Betænkning og indstilling
om
folketingsvalget den 13. november 2007

I. Indledning

1. Udskrivelse af valg

Valg til Folketinget blev udskrevet ved kongeligt åbent brev af 24. oktober 2007 til afholdelse i hele riget tirsdag den 13. november 2007.

2. Folketingets sammentræden. Det foreløbige Udvalg til Prøvelse af Valgene

I henhold til grundlovens § 35 trådte det nyvalgte Folketing sammen tirsdag den 27. november 2007, og Tinget nedsatte, som foreskrevet i forretningsordenens § 1, stk. 2, et foreløbigt udvalg på 21 medlemmer til prøvelse af valgene med Flemming Damgaard Larsen (V) som formand og Karen J. Klint (S) som næstformand.

Udvalget har derefter i X møder gennemgået det modtagne materiale, jf. nedenfor.

II. Valget i Danmark

3. Lovgrundlaget og udvalgets materiale

Valget er foretaget efter reglerne i lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006.

Udvalget har vedrørende valget i Danmark modtaget følgende materiale, som velfærdsministeren i henhold til valglovens § 86 skal sende til Folketinget ved dets sammentræden:

- 1) De kopier af valgboerne, der er modtaget fra opstillingskredsens valgbestyrelser, jf. § 74, stk. 3.
- 2) Beregningerne af kreds- og tillægsmandaternes fordeling, jf. §§ 76-79. Beregningerne indeholdes i Statistiske Efterretninger, serien Befolkning og valg, 2007:17, der er omdelt til alle valgte.
- 3) Opgørelsen af, hvilke kandidater der er valgt, jf. § 76 og §§ 80-82. Opgørelsen indeholdes på side 3-67 i hæfte med tabeller over resultatet af folketingsvalget. En særskilt fortegnelse over de valgte kandidater er ligeledes fremsendt.
- 4) Stedfortræderlisten, jf. §§ 84 og 85.

4. Prøvelsen vedrørende valghandlingen, Velfærdsministeriets beregninger og kandidaterne

Endvidere er fremsendt en redegørelse indeholdende de bemærkninger og korrektioner, som den foretagne gennemgang af stemmesedlerne og valgboerne har givet ministeriet anledning til.

Velfærdsministeren har fremsendt 17 klager og henvendelser vedrørende valget.

5. Valghandlingen

Først behandles spørgsmålet om selve valghandlingen og forskellige problemer hermed.

A. Velfærdsministeriets redegørelse vedrørende valgbøgerne

Den gennemgang af stemmesedlerne og valgbøgerne, der er foretaget i forbindelse med den endelige opgørelse af valget, har givet Velfærdsministeriet anledning til nedenstående bemærkninger om stemmesedlerne, valgbøgerne, de ugyldige stemmesedler og brevstemmer, der ikke er taget i betragtning.

1. Stemmesedlerne

De nærmere regler om stemmesedlernes indhold og udformning er i henhold til § 43, stk. 4, i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, fastsat i bekendtgørelse nr. 651 af 19. juni 2007 om stemmesedler til brug ved folketingsvalg.

Reglerne om stemmesedlerne er ændret i forhold til de regler, der fandt anvendelse ved folketingsvalget den 8. februar 2005. Ændringerne – ud over redaktionelle ændringer – består i, at vejledningsteksten øverst på stemmesedlen ikke mere skal afgrænses opad ved en fed vandret streg (bekendtgørelsens § 2, stk. 3), samt at den fede, vandrette streg, der adskiller vejledningsteksten fra det øverste partifelt på stemmesedlerne – dvs. den fede vandrette streg, hvormed det øverste felt (feltet for A. Socialdemokratiet) begynder – skal gøres dobbelt så fed som de fede, vandrette streger, der i øvrigt afgrænser de forskellige partiers felter (bekendtgørelsens § 3, stk. 2).

Formålet med disse ændringer var at mindske risikoen for, at vælgeren sætter kryds ud for vejledningsteksten i stedet for ud for et parti- eller kandidatnavn med den virkning, at stemmesedlen bliver ugyldig, jf. nærmere nedenfor i afsnit 4 om de ugyldige stemmesedler.

På stemmesedlerne for 5 opstillingskredse var vejledningsteksten imidlertid fortsat afgrænset opad ved en fed vandret streg. Stemmesedlerne for 25 opstillingskredse opfyldte ikke kravet om, at den øverste fede, vandrette streg, der adskiller vejledningsteksten fra det øverste partifelt på stemmesedlerne, skal være dobbelt så fed som de øvrige fede, vandrette streger. Stemmesedlerne for 9 opstillingskredse var blevet forsynet med et tomt felt under den øverste, dobbelt så fede streg, mens stemmesedlerne for 6 opstillingskredse var blevet forsynet med en tynd, vandret streg i rubrikken for partibogstav og partinavn. De nævnte ændringer vedrørende anførelse af vejledningsteksten på stemmesedlerne er således ikke iagttaget henholdsvis ikke korrekt forstået af alle valgbestyrelser. Misforståelsen af de nye regler kan hænge sammen med, at den illustration af de nye regler i form af et udsnit af en fiktiv stemmeseddel, der indeholdes i bilag 4 til vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, ikke illustrerer de nye regler korrekt.

I øvrigt bemærkes, at der blandt valgbestyrelserne hersker en ikke ubetydelig variation i henseende til vurderingen af, hvornår en streg er ”fed” henholdsvis ”halvfed”, hvilke begreber anvendes ved beskrivelsen af reglerne om udformning af stemmesedler til brug ved folketingsvalg. Stregtykkelser, der af nogle valgbestyrelser anvendes til halvfede streger, anvendes således af andre valgbestyrelser til fede streger.

Kandidaternes navne skal som hovedregel opføres i én kolonne. I tilfælde, hvor der til valget er opstillet et så stort antal kandidater, at stemmesedlen vil blive uforholdsmæssig lang, såfremt kandidaternes navne anføres i én kolonne, kan valgbestyrelsen beslutte, at kandidaternes navne inden for hvert partifelt skal opføres i to eller flere kolonner. I så fald skal kolonnerne adskilles fra hinanden af meget fede, lodrette streger (bekendtgørelsens § 9, stk. 2), da det er vigtigt at sikre, at de to kolonner er så skarpt adskilte, at det tilstrækkeligt tydeligt fremgår, at et kryds sat til venstre for

midterstregen er et kryds for kandidaten anført i venstre kolonne og ikke for kandidaten anført i højre kolonne.

For 25 opstillingskredse er fremstillet stemmesedler med kandidaternes navne i to kolonner, heraf for 11 af de 12 opstillingskredse i Københavns Storkreds, for 2 af de 12 opstillingskredse i Sjællands Storkreds, for 9 af de 13 opstillingskredse i Syddjyllands Storkreds og for 3 af de 11 opstillingskredse i Vestjyllands Storkreds. Det er en betragtelig stigning i forhold til sidste valg i 2005, hvor det blot var en enkelt valgbestyrelse, der havde fået fremstillet stemmesedler med kandidaternes navne i to kolonner. Stigningen i antallet af stemmesedler med kandidaterne anført i to kolonner er utvivlsomt en følge af valgkredsreformen, der bl.a. har medført, at antallet af opstillingskredse og dermed også antallet af kandidater i de enkelte nye storkredse generelt er øget sammenlignet med antallet af opstillingskredse og dermed antallet af kandidater i de tidligere stor- og amtskredse.

Til illustration kan nævnes, at stemmesedlerne for de 4 opstillingskredse i Syddjyllands Storkreds, hvor kandidaterne var anført i én kolonne, varierede i længde fra 67 cm til 83 cm. Den længste stemmeseddel var stemmesedlen for Sjællands Storkreds, 4. kreds, Næstved, der var 96 cm lang, og hvor kandidaterne ligeledes var anført i én kolonne.

I 21 af de 25 opstillingskredse, hvor kandidaternes navne på stemmesedlen var opført i to kolonner, var reglen om, at kolonnerne skal adskilles fra hinanden med meget fede, lodrette streger, ikke overholdt.

Til forskel fra tidligere folketingsvalg var der ved dette valg ingen opstillingskredse, der fejlagtigt havde anvendt overskriften "Kandidater uden for partierne" i stedet for "Uden for partierne", jf. § 6, stk. 1, i ovennævnte bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved folketingsvalg.

Ifølge bekendtgørelsens § 8 skal valgbestyrelsen i tilfælde, hvor den skønner, at der kan ske forveksling af kandidaternes navne, anføre en kortfattet betegnelse på enten kandidaternes stilling eller bopæl i forlængelse af deres navne. Ved vurderingen af, om der kan ske forveksling af kandidaternes navne, er det uden betydning, hvorvidt kandidaterne opstiller for samme parti eller for forskellige partier. Ved dette valg var der i to storkredse opstillet kandidater med samme navn. I Fyns Storkreds var der således opstillet to kandidater med navnet Poul Andersen, henholdsvis for A. Socialdemokratiet og for Ø. Enhedslisten – De Rød-Grønne. I Syddjyllands Storkreds var der opstillet to kandidater med navnet Peter Christensen, henholdsvis for A. Socialdemokratiet og for V. Venstre, Danmarks Liberale Parti. I Fyns Storkreds var det imidlertid alene valgbestyrelserne for 3 af de 8 opstillingskredse, der havde overholdt den nævnte regel, idet der på stemmesedlerne er anført stillingsbetegnelse efter de pågældende to kandidaters navne (begge de nævnte kandidater er bosat i Middelfart, hvorfor angivelse af bopæl ikke er egnet til at adskille de to kandidater). I Syddjyllands Storkreds var det alene valgbestyrelsen for 1 af de 13 opstillingskredse, der havde overholdt reglen, idet der på stemmesedlen er anført en betegnelse for bopæl efter de pågældende to kandidaters navne.

I Sjællands Storkreds 7. kreds, Greve, er navnene på alle 12 kandidater for Ø. Enhedslisten – De Rød-Grønne, der havde anmeldt partiliste i storkredsen, anført med halvfede typer og nummereret efter deres rækkefølge på stemmesedlen. Kandidaterne er anført i korrekt rækkefølge med den i opstillingskredsen opstillede kandidat, der var nr. 2 på partilisten, anført først og derefter de øvrige 11 kandidater for partiet i storkredsen i partilistens rækkefølge. Kun navnet på opstillingskredsens kandidat skulle have været anført med halvfede typer, mens navnene på de øvrige kandidater skulle have været anført med almindelige typer, jf. § 5, stk. 2 og 3, i ovennævnte bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved folketingsvalg. Angivelse af navnene på de øvrige kandidater med forkerte typer (som om de også var opstillet i opstillingskredsen) har dog ikke medført fejl ved fordelingen af partistemmerne. Alle partistemmer er således korrekt tildelt partiets kandidat i opstillingskredsen, jf. folketingsvalglovens § 73, stk. 5. Det er endvidere en fejl, at der er anført nr. foran kan-

didaternes navne. Nummerering af kandidater for partier, der anvender partiliste, skal kun foretages på stemmesedler til kommunale og regionale valg, jf. § 5, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 654 af 19. juni 2007 om stemmesedler til brug ved kommunale og regionale valg. Ordningen benyttes ikke ved folketingsvalg, bl.a. fordi rækkefølgen på stemmesedlen kun er identisk med rækkefølgen på partilisten i den eller de opstillingskredse, hvor nr. 1 på partilisten er opstillet, eller hvor der ikke er opstillet nogen kandidat for partiet.

Endvidere kan nævnes, at der på stemmesedlerne for samme opstillingskreds i stedet for teksten: "Sæt x til højre for et partinavn eller et kandidatnavn. Sæt kun ét x på stemmesedlen" er anført teksten: "Sæt x til højre for en listebetegnelse (et partinavn) eller et kandidatnavn. Sæt kun ét x på stemmesedlen", dvs. den tekst, der skal anføres på stemmesedlerne til kommunale og regionale valg, jf. § 2, stk. 3, i ovennævnte bekendtgørelse om stemmesedler til brug ved kommunale og regionale valg.

2. Valgbøgerne

2.1. Indhold, udformning og indsendelse

Ved en ændring af folketingsvalgloven i 2005 (§ 1 i lov nr. 294 af 27. april 2005) er det bestemt, at der ved fintællingen fremover også skal ske en opgørelse for hvert afstemningsområde af antallet af personlige stemmer for hver kandidat samt antallet af partistemmer for hvert parti, jf. folketingsvalglovens § 73, stk. 2, og ikke blot som hidtil for hele opstillingskredsen. Den nævnte opgørelse skal vedlægges valgbogen som et bilag.

Bortset fra enkelte redaktionelle ændringer som følge af nævnte lovændring er der ikke foretaget ændringer af selve valgbogen i forhold til den valgbog, der blev benyttet ved folketingsvalget i 2005.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet lader ikke mere fremstille en valgbog til brug ved folketingsvalg. Alle valgbestyrelser benytter nu KMD A/S's valgopgørelsessystem, hvorfra valgbestyrelsen kan udskrive sin valgbog med bilag.

Alle valgbestyrelser har via KMD A/S's valgopgørelsessystem elektronisk overført de dele af selve valgbogen, der kan overføres elektronisk, til ministeriet, tillige med bilaget indeholdende opgørelsen pr. afstemningsområde af personlige stemmer og partistemmer. Valgbestyrelserne har endvidere indsendt en papirudgave af selve valgbogen via sikker e-post. Det nævnte bilag til valgbogen er alene indsendt elektronisk.

Ved kontrollen af, at indholdet af den elektroniske valgbog er identisk med indholdet af papirvalgbogen, er det i alle tilfælde konstateret, at dette var tilfældet.

Det kan endelig tilføjes, at det af valgbøgerne fremgår, at antallet af afstemningsområder/afstemningssteder siden folketingsvalget i 2005 er reduceret fra 1.855 til 1.645 eller med 210.

2.2. Fejl og mangler bortset fra fejl vedrørende kandidaternes stemmetal

Ved gennemgangen af valgbøgerne er der i nogle få tilfælde konstateret fejl vedrørende de anførte tal for antal stemmeberettigede og antal vælgere afmærket på valglisten samt så store differencer i stemmeseddelregnskabet, at regnskabet måtte være fejlbehæftet. De nævnte fejl har i alle tilfælde kunnet berigtiges eller forklares efter telefonisk henvendelse til de pågældende valgbestyrelser med påfølgende indsendelse af rettelsesblade til de pågældende valgbøger.

Ved gennemgangen af oplysningerne i valgbøgerne om årsagen til, at stemmesedler er erklæret ugyldige, har ministeriet foretaget en særlig kontrol af, hvorvidt ugyldighedsgrunden: Kryds ud for ordene "Uden for partierne", jf. § 8 i bekendtgørelse nr. 650 af 19. juni 2007 om bedømmelse af

stemmesedler afgivet til folketingsvalg, alene anvendes i de opstillingskredse, hvor denne ugyldighedsgrund kan forekomme, dvs. i tilfælde, hvor der er opstillet to eller flere kandidater uden for partierne i vedkommende storkreds, hvilket ved dette valg var tilfældet i Københavns Storkreds (5 kandidater uden for partierne), Københavns Omegns Storkreds (2 kandidater uden for partierne) samt Nordjyllands Storkreds (2 kandidater uden for partierne).

Denne kontrol viste, at nævnte ugyldighedsgrund forekom i 7 opstillingskredse i storkredse, hvor der kun var opstillet én kandidat uden for partierne, og i 11 opstillingskredse i storkredse, hvor der ikke var opstillet nogen kandidat uden for partierne.

Efter henvendelse til de pågældende valgbestyrelser blev de pågældende ugyldige stemmesedler i den førstnævnte gruppe af opstillingskredse (kun én kandidat uden for partierne) i nogle tilfælde ændret til at være en gyldig stemme for den pågældende kandidat uden for partierne (i alt 6 stemmesedler blev ændret fra at være ugyldige til at være gyldige), mens der i andre tilfælde var tale om, at den eller de pågældende stemmesedler var registreret under en forkert ugyldighedsgrund. I sidstnævnte gruppe af opstillingskredse (ingen kandidat uden for partierne) var der i alle tilfælde tale om, at den eller de pågældende stemmesedler var registreret under en forkert ugyldighedsgrund.

De foretagne fordelinger af partistemmer i valgbøgerne er kontrolleret og fundet fejlfri.

2.3. Fejl vedrørende kandidaternes stemmetal

Ved den talmæssige revision af valgbogen kan det ikke kontrolleres, hvorvidt de personlige stemmetal, der er anført for de enkelte kandidater, er korrekte, herunder at der ikke er sket ombytning af personlige stemmetal eller lignende. Som et supplement til den talmæssige revision foretager ministeriet derfor i et vist omfang en kritisk revision bestående i, at man – når den talmæssige revision er gennemført – gennemgår tallene for de personlige stemmer for at vurdere, om de forekommer rigtige ud fra kandidaternes placering på stemmesedlen i den pågældende opstillingskreds, kandidatens bopæl m.v. En sådan vurdering er i sagens natur af overordnet karakter og skal foretages inden for de snævre tidsrammer, der gælder for valgopgørelsen.

I forbindelse med folketingsvalget i 2001 tog ministeriet et informationsteknologisk analyseværktøj i brug, der ved anvendelse af videregående statistiske metoder kan afdække, om der er variationer i personlige stemmetal, der er atypiske, og som derfor eventuelt kan være udtryk for, at der er fejl vedrørende de personlige stemmer. Dette værktøj er siden da blevet videreudviklet og er såvel ved Europa-Parlamentsvalget i 2004 som ved folketingsvalget i 2005 og dette folketingsvalg i 2007 blevet benyttet til kontrol af de elektronisk modtagne oplysninger om de personlige stemmetal opgjort for de enkelte afstemningssteder/afstemningsområder. Ved denne kontrol blev det afdækket, at der på 18 ud af de i alt 1.645 afstemningssteder var anledning til at undersøge, om der for et eller flere partier kunne være sket ombytning af personlige stemmetal inden for det pågældende parti. Det drejer sig om følgende opstillingskredse og afstemningssteder:

- 1) Københavns Omegns Storkreds 4. kreds, Rødovre, Milestedet, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for C. Det Konservative Folkeparti,
- 2) Nordsjællands Storkreds 1. kreds, Helsingør, Kvistgård Idrætsanlæg, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for O. Dansk Folkeparti,
- 3) Nordsjællands Storkreds 5. kreds, Egedal, Stavnsholt, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for B. Det Radikale Venstre,
- 4) Sjællands Storkreds 2. kreds, Guldborgsund, Gedser, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for F. SF – Socialistisk Folkeparti,
- 5) Sjællands Storkreds 4. kreds, Næstved, Fuglebjerg-Hallen, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for V. Venstre, Danmarks Liberale Parti,

- 6) Sjællands Storkreds 6. kreds, Køge, Bjæverskov, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for C. Det Konservative Folkeparti,
- 7) Sydjyllands Storkreds 6. kreds, Varde, Alslev, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for F. SF – Socialistisk Folkeparti,
- 8) Sydjyllands Storkreds 12. kreds, Kolding Syd, Chr.Feld/Stepping/Aller/Hejls, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for A. Socialdemokratiet og V. Venstre, Danmarks Liberale Parti,
- 9) Østjyllands Storkreds 2. kreds, Århus Vest, Nordgårdhallen, Brabrand, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for A. Socialdemokratiet,
- 10) Østjyllands Storkreds 5. kreds, Djurs, Nordkommunen, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for F. SF – Socialistisk Folkeparti,
- 11) Vestjyllands Storkreds 1. kreds, Struer, Bøvling, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for V. Venstre, Danmarks Liberale Parti,
- 12) Vestjyllands Storkreds 2. kreds, Skive, Thorum, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for A. Socialdemokratiet,
- 13) Vestjyllands Storkreds 9. kreds, Herning Nord, Sunds, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for F. SF - Socialistisk Folkeparti,
- 14) Vestjyllands Storkreds 10. kreds, Holstebro, Sevel, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for V. Venstre, Danmarks Liberale Parti,
- 15) Nordjyllands Storkreds 5. kreds, Himmerland, Gedsted, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for A. Socialdemokratiet,
- 16) Nordjyllands Storkreds 5. kreds, Himmerland, Bælum, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for B. Det Radikale Venstre,
- 17) Nordjyllands Storkreds 6. kreds, Mariagerfjord, Mariager, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for C. Det Konservative Folkeparti, og
- 18) Nordjyllands Storkreds 9. kreds, Aalborg Nord, Gandrup Kro, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for C. Det Konservative Folkeparti.

De pågældende valgbestyrelser blev bedt om at foretage en nærmere vurdering og/eller undersøgelse af, om der eventuelt kunne være sket ombytning af personlige stemmetal. De foretagne undersøgelser viste, at der i de tilfælde, der er nævnt ovenfor under 1), 3), 6), 7), 10), 12), 13) og 18), rent faktisk var sket ombytning eller forskydninger af personlige stemmetal (indtastningsfejl m.v.). I de tilfælde, der er nævnt under 2), 4), 5), 8), 9), 11) og 14) – 17) var tallene efter valgbestyrelsens vurdering/undersøgelse korrekte og kunne forklares ud fra særlige lokale forhold.

I valgboøgerne for de opstillingskredse, hvor der blev konstateret fejl, er de personlige stemmetal blevet rettet, således at de korrekte tal indgår i valgopgørelsen.

De fundne fejl har i intet tilfælde haft betydning for kandidatudvælgelsen eller den rækkefølge, hvori kandidaterne er valgt. De fundne fejl har i et enkelt tilfælde haft betydning for stedfortræderrækkefølgen for de ikke-valgte kandidater. For B. Det Radikale Venstre i Nordsjællands Storkreds er en oprindelig stedfortræder nr. 3 således flyttet til pladsen som stedfortræder nr. 5, der er den sidste plads som stedfortræder, mens de oprindelige stedfortrædere nr. 4 og nr. 5 er rykket en plads op.

2.4. Lodtrækninger

I folketingsvalglovens § 73, stk. 5, 3. pkt., er det fastsat, at ministeriet foretager lodtrækning i de tilfælde, hvor to eller flere kandidater er lige berettiget til en partistemme.

Der var i alt 45 lodtrækningstilfælde fordelt på 34 valgbøger. De pågældende valgbøger er af ministeriet berigtiget med lodtrækningens resultat. I intet tilfælde har lodtrækningens resultat haft betydning for kandidatudvælgelsen eller stedfortræderrækkefølgen.

2.5. Bemærkninger i valgbøgerne

I 54 valgbøger er der gjort bemærkninger om valgets forberedelse, afstemningens gennemførelse på valgdagen, om mere væsentlige stemmeforskydninger ved fintællingen i forhold til optællingen på valgaftenen, om mulige forklaringer på uoverensstemmelser i stemmeseddelregnskabet m.v. Blandt de tilførte bemærkninger til valgbøgerne finder ministeriet anledning til at henlede opmærksomheden på følgende:

Valgbøgerne for alle 9 opstillingskredse i Københavns Kommune indeholder på side 4 en bemærkning om, at det generelt har været meget vanskeligt at få det fornødne antal personer fra de politiske partier til at bemande de 54 valgstyrelser i Københavns kommune. Tilsvarende har det været vanskeligt at få det tilstrækkelige antal tilforordnede vælgere, hvorfor kommunen i stedet har anvendt et stort antal af kommunens medarbejdere for at sikre, at afstemningen kunne forløbe på forsvarlig måde.

Valgbøgerne for de 2 opstillingskredse i Frederiksberg Kommune indeholder ligeledes en mere generel bemærkning om gennemførelse af valg, idet valgbøgerne på side 83 er tilført en opfordring fra valgbestyrelsen til ministeriet om at fremme arbejdet med digitale valglister. Frederiksberg Kommunes erfaringer fra seneste kommunalvalg er således, at digitale valglister både medvirker til, at kødannelser undgås i stemmelokalet, og fremmer opgørelsen af valgdeltagelsen.

Valgbogen for den ene af opstillingskredsene i Frederiksberg Kommune, Københavns Storkreds 11. kreds, Slotskredsen, indeholder endvidere på side 4 en beretning om tumult på et afstemningssted opstået ved, at en person blev nægtet at gå med sin mor, der efter det oplyste var analfabet, ind i stemmerummet, hvorefter de pågældende optrådte voldeligt og truende over for valgstyrere og tilforordnede. Et valgbord blev væltet og to stemmesedler revet itu. Politiet blev tilkaldt, men ankom først efter, at de pågældende var gået. Politiet har oplyst, at der vil blive rejst sigtelse. I tilslutning til denne beretning foreslår valgbestyrelsen, at ministeriet i kommende vejledninger om afholdelse af valg angiver, hvordan vælgere, der er analfabeter, skal hjælpes/vejledes. Tilsvarende er der i valgbogen for Østjyllands Storkreds 3. kreds, Århus Nord, en beretning på side 4 om en vælger, der fra stemmerummet tilkaldte sin mand, hvorefter han trods de tilforordnedes henstillinger gik ind i stemmerummet. Efter yderligere henstillinger forlod han endelig stemmerummet, dog under protest.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds 4. kreds, Rødovre, indeholder på side 5 oplysning om, at en ældre blind dame ikke har fået lov til at få hjælp af sin ægtefælle ved stemmeafgivningen, men i stedet måtte stemme i sin bil ved to tilforordnedes hjælp, efter at hun i første omgang havde forladt valglokalet.

Dette forløb har efterfølgende givet anledning til en klage fra den pågældende vælger (ministeriets j. nr. 2007-4136-49).

I valgbogen for Nordjyllands Storkreds 5. kreds, Thisted, er der på side 5 oplysning om en vælger, der mødte op uden valgkort og blev afvist, fordi den pågældende var opført i CPR som værende jugoslavisk statsborger på trods af, at han kunne fremvise et brev fra Udlændingesservice, der dokumenterede, at han havde opnået dansk indfødsret.

I valgbogen for Sjællands Storkreds 2. kreds, Guldborgsund, er det på side 4 oplyst, at en vælger, der skulle have stemt ved et andet afstemningssted, ved en fejl fik udleveret stemmeseddel og foretog afstemning det forkerte sted. Da fejlen blev opdaget, blev det afstemningssted, hvor den pågæl-

dende hørte til, kontakten med henblik på at få slettet vedkommende fra valglisten. Ved den lejlighed blev det opdaget, at den pågældende allerede havde brevstemt. Kommunen forsøgte at komme i kontakt med den pågældende vælger for at forhøre sig om, hvorvidt den pågældende vælger både havde brevstemt og afgivet stemme på valgdagen ved det forkerte afstemningssted. Vælgeren kunne imidlertid ikke træffes, og begge stemmer blev talt med.

I valgbogen for Sjællands Storkreds 6. kreds, Køge, er der på side 5 gjort bemærkning om et tilfælde, hvor en vælger har brevstemt to gange med en dags mellemrum, og hvor begge stemmer ved en fejl er blevet talt med. I valgbogen for Fyns Storkreds 1. kreds, Odense Øst, er det på side 5 oplyst, at en vælger ved en fejl har fået udleveret to stemmesedler, der hang sammen, samt at vælgeren har afgivet stemme på begge stemmesedler og afleveret begge stemmesedler i stemmekassen.

I valgbogen for Fyns Storkreds 3. kreds, Odense Syd, er der på side 5 gjort bemærkning om, at 10 brevstemmer, der ikke kunne komme i betragtning, ved en fejltagelse alligevel blev talt med. I valgbogen for Sjællands Storkreds 10. opstillingskreds, Kalundborg, er der på side 5 en tilsvarende oplysning om, at 2 brevstemmer, der ikke kunne komme i betragtning, ved en fejl alligevel blev talt med. Endelig er der i valgbogen for Sjællands Storkreds 8. kreds, Roskilde, på side 5 oplysning om, at brevstemmer, der ellers var sorteret fra, fordi de pga. manglede underskrift på følgebrevet ikke kunne komme i betragtning, ved en fejl alligevel blev lagt i stemmekasserne på et enkelt afstemningssted.

3. Kandidatfortegnelserne

Som bilag til valgboerne er vedlagt Den Store Fortegnelse over de opstillede kandidater i vedkommende storkreds, som udarbejdes af vedkommende anmeldelsesmyndighed og sendes til valgbestyrelserne til brug for fremstilling af stemmesedler. Ved dette valg er der i modsætning til ved valgene i 2001 og 2005 ingen kandidater, der har adresse i udlandet.

4. De ugyldige stemmer

Ved gennemgangen af valgboerne er optalt i alt 24.113 ugyldige stemmesedler, heraf 15.738 blanke stemmesedler og 8.375 andre ugyldige stemmesedler, jf. vedhæftede oversigt, hvor de ugyldige stemmesedler er fordelt på ugyldighedsgrunde opgjort for henholdsvis stemmesedler afgivet på afstemningsstedet og brevstemmesedler. I oversigten er til sammenligning tillige anført den tilsvarende fordeling for de ugyldige stemmer ved valget i 2005.

Ugyldighedsprocenten – ugyldige stemmesedler i procent af i alt afgivne stemmesedler (3.483.533) – blev 0,69. Ved valget i 2005 var ugyldighedsprocenten 0,81.

Ugyldighedsprocenten for blanke stemmesedler (15.738) blev 0,45 mod 0,58 ved valget i 2005. Ugyldighedsprocenten for andre ugyldige stemmesedler (8.375) blev 0,24 mod 0,23 ved valget i 2005.

Af de i alt 24.113 ugyldige stemmesedler var 21.250 afgivet på afstemningsstedet (14.765 blanke, 6.485 andre ugyldige), mens 2.863 var ugyldige brevstemmesedler (973 blanke, 1.890 andre ugyldige). Målt i forhold til antal stemmesedler afgivet på afstemningsstedet (3.310.506) var ugyldighedsprocenten for stemmesedler afgivet på afstemningsstedet 0,64. Målt i forhold til antal brevstemmer taget i betragtning (173.027) var ugyldighedsprocenten for brevstemmesedler 1,65.

Vedrørende ugyldighedsgrunde for andre ugyldige stemmesedler afgivet på afstemningsstedet fremgår det bl.a. af oversigten, at antallet af stemmesedler, der er ugyldige af den grund, der er nævnt under nr. 8 (Kryds uden for partifelterne (§ 10)), er faldet fra 567 i 2005 til 298 i 2007. Alt andet lige synes den ovenfor i afsnit 1 omtalte ændring vedrørende vejledningsteksten på stemmesedlen således at have haft den tilsigtede effekt i henseende til at mindske risikoen for, at vælgerne

sætter kryds ud for vejledningsteksten og dermed uden for partifelterne. Derimod er det vanskeligt umiddelbart at spore, hvorvidt vejledningen som sådan har den tilsigtede effekt, herunder at få vælgerne til at afmærke med x og ikke med andet end x. Eksempelvis er antallet af stemmesedler, der er ugyldige af ugyldighedsgrund nr. 2 (Andet mærke end kryds i stedet for kryds (§ 4)), steget fra 884 i 2005 til 1.227 i 2007, og antallet af stemmesedler, der er ugyldige af ugyldighedsgrund nr. 11 (Andet mærke end kryds foruden kryds (§ 14)), er steget fra 995 i 2005 til 1.246 i 2007.

5. Brevstemmer, der ikke er taget i betragtning

Ved gennemgangen af valgbøgerne er optalt i alt 1.889 rettidigt modtagne brevstemmer, der ikke er taget i betragtning. Ved 2005-valget udgjorde antallet af ikke i betragtning tagne brevstemmer 1.769. I vedhæftede oversigt er de ikke i betragtning tagne brevstemmer fordelt efter årsagen hertil. Til sammenligning indeholder oversigten den tilsvarende fordeling for de ikke i betragtning tagne brevstemmer ved valgene i 2001 og 2005. Særligt kan nævnes, at der er en stigning i antallet af brevstemmer, der ikke kommer i betragtning som følge af, at den foreskrevne fremgangsmåde ikke har været fulgt (udfyldning, attestation, underskrift m.v.), dvs. typisk fejl, der ikke kan tilskrives den pågældende vælger, men må tilskrives stemmemodtageren. Antallet er steget fra 330 i 2005 til 582 i 2007.

Det bemærkes, at antallet af ikke i betragtning tagne brevstemmer ved 2007-valget er angivet til 1.818 i det nummer af Statistiske Efterretninger, serien Befolkning og valg nr. 2007:17, der indeholder ministeriets officielle beregninger af kreds- og tillægsmandaternes fordeling. Efter at dette nummer af Statistiske Efterretninger blev sendt i trykken, er tallene for ikke i betragtning tagne brevstemmer berigtiget i 2 valgbøger.

Brevstemmer, der ikke er taget i betragtning, indgår ikke i opgørelsen af antal afgivne stemmer og dermed heller ikke i opgørelsen af stemmeprocenten.

Ud over de rettidigt modtagne brevstemmer, der ikke blev taget i betragtning, var der ifølge valgbøgerne i alt 71 brevstemmer, der blev modtaget på afstemningsstederne fra afstemningens begyndelse og indtil dens slutning. Disse brevstemmer blev uåbnede henlagt som ikke rettidigt modtagne og kom ikke i betragtning. Ved valget i 2005 var det tilsvarende antal for sent modtagne brevstemmer 55.

6. Underretning af valgbestyrelserne

Alle valgbestyrelser får tilsendt et eksemplar af denne redegørelse tillige med oplysning om, at Betænkning og indstilling fra Udvalget til Prøvelse af Valgene kan ses på Folketingets hjemmeside, når valget er godkendt.

B. Valgklager m.v.

Som tidligere anført foreligger der 17 klager eller henvendelser vedrørende valghandlingen.

1) Velfærdsministeriet har fra Udenrigsministeriet modtaget e-post af 14. november 2007 med bilag, hvori Udenrigsministeriet blandt andet har fremsendt Mette Egs klager af 9. og 12. november 2007 over forløbet i forbindelse med hendes og andre danske statsborgeres forsøg på at afgive brevstemme på det danske konsulat i Belfast til folketingsvalget den 13. november 2007. Mette Eg anfører i den forbindelse, at det danske konsulat i Belfast den 9. november 2007 ved lukketid fortsat ikke var i besiddelse af det fornødne stemmemateriale til folketingsvalget, og at det således ikke var muligt at afgive brevstemme.

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen samtidig oplyst, at ambassaden i London fredag den 9. november 2007 af en anden dansk statsborger end Mette Eg blev gjort bekendt med, at konsulatet

i Belfast ikke havde modtaget brevstemmemateriale. I anledning heraf tog ambassaden straks kontakt til konsulatet i Belfast, som bekræftede dette og oplyste, at stemmematerialet, bestilt i Udenrigsministeriets papirforvaltning den 26. oktober 2007, ikke var modtaget.

Det fremgår videre af udtalelsen fra Udenrigsministeriet, at det danske konsulat i Belfast den 9. november 2007 fik iværksat en speciel kurerlevering af stemmesedler fra ambassaden i London. Konsulatet blev samtidig instrueret om at holde særligt åbent for stemmeafgivning lørdag den 10. november 2007, hvor stemmesedlerne kunne være fremme på konsulatet. Konsulatet blev endvidere instrueret om at fremsende de afgivne brevstemmer med kurer til valgstedet i Danmark med levering senest mandag. Ambassaden i London meddelte efterfølgende den danske statsborger, der havde kontaktet ambassaden, at han og de øvrige danske statsborgere, herunder Mette Eg, der var ansat i samme selskab, kunne brevstemme på konsulatet. Konsulatet gennemførte brevstemmeafgivning lørdag den 10. november 2007, hvor der blev afgivet tre brevstemmer, og afsendte brevstemmerne med kurer til Danmark som instrueret af ambassaden.

Udenrigsministeriet har endvidere oplyst, at samtlige underlagte konsulater og vicekonsulater i Storbritannien, Nordirland og Gibraltar den 14. maj 2007 modtog en påmindelse fra ambassaden i London om pligten til at opretholde en passende beholdning af kurant stemmemateriale samt bestillingsformular til Udenrigsministeriets papirforvaltning. I forbindelse med folketingsvalgets udskrivelse blev sagen på ny bragt i erindring med tilføjelse om, at ambassaden er i stand til i fornødent omfang at hastesupplere konsulaternes beholdning ud fra ambassadens egen beholdning. Samtidig blev reglerne for afgivelse af brevstemme fra udlandet og de gældende tidsfrister for hjemsendelse af udfyldt valgmateriale opsummeret.

Udenrigsministeriet har endelig oplyst, at der med baggrund i det passerede snarest vil udgå et brev fra ambassadøren i London til samtlige konsulater, der indskærper disses personlige ansvar for, at alle regler om stemmeafgivning i udlandet nøje følges, herunder vedligeholdelse af tilstrækkelig beholdning af valgmateriale.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.4., er det angivet, at der ved brevstemmeafgivning i udlandet skal anvendes det samme brevstemmemateriale som i Danmark.

Som anført i vejledningens afsnit 8.6.3. indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer imidlertid ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i afsnit 8.6.3. i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

2) Velfærdsministeriet har fra Udenrigsministeriet modtaget e-post af 20. november 2007 med bilag, hvori Udenrigsministeriet blandt andet har fremsendt Lasse Folkes klage af 8. november 2007 over Det Danske Generalkonsulat i Guatemala City i forbindelse med Lasse Folkes forsøg på at få oplyst sidste frist for afgivelse af brevstemme på generalkonsulatet til folketingsvalget den 13. november 2007. Lasse Folke anfører i den forbindelse, at han gentagne gange i løbet af ugerne før den

8. november 2007 har forsøgt at kontakte generalkonsulatet pr. e-mail og telefon i overensstemmelse med de kontaktoplysninger, der er angivet på Udenrigsministeriets hjemmeside. Lasse Folke oplyser, at hans mails ikke er blevet besvaret, og at han ved et telefonopkald til generalkonsulatet den 8. november 2007, hvor telefonen blev taget, og der blev sagt ”two minutes”, ventede forgæves i ca. 10 minutter, hvorefter han afbrød telefonforbindelsen.

Lasse Folke oplyser, at han efterfølgende ringede til den svenske ambassade, som oplyste, at deadline normalt ligger flere uger før valget. Lasse Folke oplyser, at det var den eneste information, han havde at forholde sig til, og at han derfor den 8. november 2007 måtte antage, at han ikke kunne nå at stemme fra det danske generalkonsulat den følgende dag.

Udenrigsministeriet har i e-post af 20. november 2007 oplyst, at Udenrigsministeriet i anledning af Lasse Folkes klage har indhentet bemærkninger fra ambassaden i Managua, som har oplyst, at hændelsen er påtalt over for generalkonsulatet i Guatemala City, der på sin side har beklaget og lovet at søge en mere stabil kvalitet i modtagelsen af borgerhenvendelser. Generalkonsulatet har samtidig oplyst, at man ikke har modtaget de nævnte e-post fra Lasse Folke.

Udenrigsministeriet har endvidere i e-post af 23. november 2007 oplyst, at generalkonsulatet i Guatemala City ikke råder over egen hjemmeside. Udenrigsministeriet vil opdatere Udenrigsministeriets hjemmeside således, at der ved opslag på underliggende sider vedrørende generalkonsulater og konsulaters kontaktoplysninger også figurerer link til den overordnede ambassades hjemmeside.

Herudover har Udenrigsministeriet oplyst, at Udenrigsministeriets instruktion til samtlige ambassader og konsulater i anledning af seneste folketingsvalg indeholdt en opfordring til, at al information vedrørende afgivelse af brevstemmer klart fremgik på forsiden af repræsentationernes hjemmeside, samt at denne praksis tillige vil blive fulgt i fremtiden.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Som anført i vejledningens afsnit 8.6.3. indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i afsnit 8.6.3. i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9.

Velfærdsministeriet har ved brev af 24. oktober 2007 til Udenrigsministeriet yderligere anført, at det vil være hensigtsmæssigt, at vælgere, der henvender sig for at brevstemme på en repræsentation kort tid før valgdagen, orienteres om det ovenfor anførte. Det er videre angivet, at ingen vælger, der henvender sig for at afgive brevstemme før valgdagen, kan afvises fra at afgive brevstemme, uanset at det ikke er sandsynligt, at brevstemmen kan nå hjem i tide.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

3) Fra Dorrit og Lars Fribert har Velfærdsministeriet modtaget e-post af 16. november 2007, hvori Dorrit og Lars Fribert klager over, at deres brevstemmer til folketingsvalget den 13. november 2007, som den 6. november 2007 blev afgivet på Det Danske Konsulat i Lodz, Polen, ikke nåede rettidigt frem til valgstedet i Vejle Kommune. De anfører, at Dorrit Fribert på valgdagen var til stede på deres afstemningssted i Vejle Kommune. Dorrit Fribert konstaterede ved forespørgsel herom, at de den 6. november 2007 afgivne brevstemmer ikke var nået frem. På den baggrund fik Dorrit Fri-

bert lov til at stemme. De anfører videre, at procedurerne vedrørende fremsendelse af brevstemmer fra udlandet til Danmark skal være så sikre, at brevstemmerne altid når rettidigt frem. De foreslår i forlængelse heraf, at brevstemmerne fremover afsendes tidligere fra udlandet med et kurerselskab, og at der via internettet informeres om den sidste frist for brevstemmeafgivning.

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen i e-post af 20. november 2007 med bilag oplyst, at ambassaden i Warszawa havde fastsat den 8. november 2007 som sidste dato for afgivelse af brevstemme på ambassaden og konsulaterne. Fristen var fastsat ud fra en beregning om, at brevstemmerne ville kunne nå frem til valgstederne inden kl. 9 den 13. november 2007 i Danmark under forudsætning af, at brevstemmerne blev afsendt med kurer til Udenrigsministeriet den 8. november 2007. Ambassaden i Warszawa havde forudsat i beregningen, at Udenrigsministeriet herefter skulle videreeksperere brevstemmerne samme dag, de blev modtaget.

For så vidt angår brevstemmerne fra konsulatet i Lodz, oplyser Udenrigsministeriet videre, at brevstemmerne blev afsendt fra konsulatet i Lodz den 9. november 2007, og at brevstemmerne blev modtaget i Udenrigsministeriet den 12. november 2007 kl. 10.48. Udenrigsministeriet har i den forbindelse endvidere oplyst, at alle de brevstemmer, ministeriet modtog, blev sendt videre til de involverede kommuner.

Udenrigsministeriet har endelig oplyst, at der fra den 30. oktober 2007 var tilgængelig information på ambassaden i Warszawas hjemmeside om, at danske statsborgere kunne afgive brevstemme til folketingsvalget den 13. november 2007 både på ambassaden og de seks honorære konsulater. Det fremgik ligeledes af hjemmesiden, at sidste frist for at afgive brevstemme var den 8. november 2007.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Som anført i ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.3., indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i afsnit 8.6.3. i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9.

Der er ikke fastsat nærmere regler vedrørende forsendelsesmåden af brevstemmer fra udlandet i loven.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

4) Fra Jesper Høg Gerlich, Bradford, England, har Velfærdsministeriet modtaget e-post af 12. november 2007 med bilag, hvori Jesper Høg Gerlich klager over, at Det Danske Vice-Konsulat i Bradford/Leeds har fejlfrankeret hans brevstemme til det danske folketingsvalg den 13. november 2007, hvorfor hans brevstemme ikke nåede rettidigt frem til Københavns Kommune, hvor han er optaget på valglisten. Jesper Høg Gerlich anfører i den forbindelse, at han den 30. oktober 2007 afgav sin brevstemme til folketingsvalget på Det Danske Vice-Konsulat i Bradford/Leeds. Jesper Høg Gerlich anfører endvidere, at han den 12. november 2007 med posten fik returneret sin brevstemme fra det britiske postvæsen med en meddelelse om, at brevet var underfrankeret. Jesper Høg Gerlich bemærker, at han har været i kontakt med fire andre danske statsborgere, der har brevstemt på samme konsulat og oplevet et tilsvarende hændelsesforløb.

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen i e-post af 15. november 2007 oplyst, at der desværre er tale om en uheldig og utilsigtet fejl. Udenrigsministeriet oplyser endvidere, at valgkuverterne i konsulens postrum blev påført en porto 10 pence under den krævede takst. Det fremgår af Udenrigsministeriets udtalelse, at vice-konsulen meget beklager det hændte.

Af udtalelsen fra Udenrigsministeriet fremgår det videre, at vicekonsulen - i lighed med de øvrige danske konsulater og vicekonsulater i Storbritannien - snarest vil modtage en skrivelse fra ambassaden indeholdende en generel tilskyndelse til at sikre valghandlinger fornøden opmærksomhed.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Det følger af lovens § 61, stk. 6, at konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet lægges i yderkuverten, der sendes til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten. På yderkuverten skal angives vælgerens navn, fødselsdato og bopæl.

Som anført i ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.3., indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i afsnit 8.6.3. i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9.

Der er ikke fastsat nærmere regler vedrørende frankerings- og forsendelsesmåden af brevstemmer fra udlandet i loven.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

5) Fra Jens Meyer, Maldiverne, har Velfærdsministeriet modtaget e-post af 14. november 2007, hvori Jens Meyer klager over forløbet i forbindelse med hans forsøg på at afgive brevstemme på det danske konsulat i Male, Maldiverne til folketingsvalget den 13. november 2007. Jens Meyer anfører i den forbindelse, at han, efter at have afgivet sin brevstemme, udfyldte og underskrev følgebrevet og herefter bad en konsulatmedarbejder om at attestere stemmeafgivningen. Konsulatets ikke-danskkyndige medarbejdere kunne ikke forstå, hvad der stod, og derfor heller ikke skrive under på noget, de ikke vidste, hvad var. Jens Meyer foreslår slutteligt, at brevstemmematerialet burde forsynes med en supplerende engelsk tekst.

Udenrigsministeriet har i e-post af 15. november 2007 i anledning af Jens Meyers klage oplyst, at der den 25. og 26. oktober 2007 udgik engelsksproget instruktion vedrørende procedurerne i forbindelse med brevstemmeafgivning fra ambassaden i New Delhi til alle konsulaterne. Udenrigsministeriet har endvidere oplyst, at det danske konsulat i Male har tilstræbt at følge de engelsksprogede instruktioner vedrørende procedurer for stemmeafgivningen, herunder attestation, meget nøje. Udenrigsministeriet oplyser, at alle vælgere opfordres til, inden brevstemmeafgivningen, at læse det informationsbrev om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning, som er bilagt brevstemmematerialet. Såfremt informationsmaterialet gav anledning til spørgsmål eller uklarheder, stod konsulatmedarbejderen til disposition til at afklare dette. Udenrigsministeriet oplyser, at Jens Meyer ikke henvendte sig til konsulatmedarbejderen i forbindelse med brevstemmeafgivningen. Udenrigsministeriet oplyser endvidere, at konsulatet altid attesterer stemmeafgivningen, inden brevstemmerne videresendes til ambassaden.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Det følger af lovens § 61, stk. 3, at vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen.

Det følger af lovens § 65, stk. 2, nr. 5, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, såfremt den foreskrevne fremgangsmåde ved brevstemmeafgivningen ikke har været fulgt. En brevstemme, hvis følgebrev ikke er forsynet med den fornødne attestation, kan således ikke komme i betragtning.

Det følger af lovens § 65, stk. 2, nr. 4, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, såfremt der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som velfærdsministeren har tilvejebragt. I vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.4., er det angivet, at der ved brevstemmeafgivning i udlandet skal anvendes det samme brevstemmemateriale som i Danmark.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

6) Fra Henrik Darlie har Velfærdsministeriet via Udenrigsministeriet modtaget e-post af 6. november 2007, hvori Henrik Darlie klager over forløbet i forbindelse med sit forsøg på at afgive brevstemme på Det Danske Konsulat på Phuket, Thailand, til folketingsvalget den 13. november 2007. Henrik Darlie anfører i den forbindelse, at den danske konsul på Phuket i e-post af 6. november 2007 til Henrik Darlie har oplyst, at det efter den 5. november 2007 kl. 18.00 ikke var muligt at stemme ved konsulatet på Phuket, idet brevstemmerne for at nå til Danmark før den 13. november 2007 senest skulle afsendes fra Bangkok omkring den 7. november 2007. Konsulen henviste samtidig Henrik Darlie til, at det stadig var muligt at brevstemme på ambassaden i Bangkok.

Som begrundelse for sin klage har Henrik Darlie henvist til, at der er daglige flyafgange fra Bangkok til København, og at brevstemmerne endvidere kunne sendes fra Phuket, idet der er flyafgange derfra.

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen i e-post af 9. november 2007 oplyst, at ambassaden i Bangkok har gjort konsulen på Phuket opmærksom på, at vælgere, som opholder sig i Thailand og ønsker at brevstemme, skal have anledning dertil, uagtet at brevstemmen må være afgivet på et så sent tidspunkt, at den ikke forventes at nå frem til vælgerens hjemkommune i tide inden valgdatoen kl. 09.00.

Udenrigsministeriet har endvidere anført, at mandag den 5. november 2007 blev sat som sidste realistiske dag for modtagelse af brevstemmer fra Phuket, idet det erfaringsmæssigt tager ca. 7 dage at sende breve fra Phuket til Danmark, og at vælgerne gerne skulle være sikre på, at deres brevstemme kunne nå frem i tide inden valget.

Det fremgår videre af Udenrigsministeriets udtalelse, at ambassaden i Bangkok har oplyst, at sidste dato for modtagelse af brevstemmer var annonceret til den 7. november 2007, men at ambassaden naturligvis og som planlagt vil modtage brevstemmer efter denne dato. De omfattede vælgere vil blive gjort opmærksomme på, at det er uvist, hvorvidt deres brevstemme kan nå hjem i tide inden valget.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet,

kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Som anført i ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.3., indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer imidlertid ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i afsnit 8.6.3. i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9.

Det tidligere Indenrigs- og Sundhedsministerium har ved brev af 24. oktober 2007 til Udenrigsministeriet yderligere anført, at det vil være hensigtsmæssigt, at vælgere, der henvender sig for at brevstemme på en repræsentation kort tid før valgdagen, orienteres om det ovenfor anførte. Det er videre angivet, at ingen vælger, der henvender sig for at afgive brevstemme før valgdagen, kan afvises fra at afgive brevstemme, uanset at det ikke er sandsynligt, at brevstemmen kan nå hjem i tide.

Udtalelsen fra Udenrigsministeriet giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

7) Fra Jette og Søren Henriksen har Velfærdsministeriet den 4. november 2007 modtaget e-post, hvori Jette og Søren Henriksen klager over forløbet i forbindelse med deres forsøg på at få mulighed for at afgive brevstemme på Det Danske Konsulat i Pusan, Sydkorea, til folketingsvalget den 13. november 2007.

Jette og Søren Henriksen anfører i den forbindelse, at en medarbejder på konsulatet mandag den 29. oktober 2007 oplyste, at konsulatet ikke havde modtaget papirer vedrørende folketingsvalget i Danmark. Samme dag oplyste Den Danske Ambassade i Seoul over for Søren Henriksen, at det siden fredag den 26. oktober 2007 havde været muligt at stemme på konsulatet i Pusan. Ambassaden ville for en sikkerheds skyld på ny sende stemmemateriale til konsulatet, således at Jette og Søren Henriksen kunne afgive deres stemme onsdag den 7. november 2007. Jette og Søren Henriksen kontaktede konsulatet den 7. november 2007, hvor det blev oplyst, at konsulatet stadig ikke havde modtaget stemmematerialet. Herefter kontaktede Søren Henriksen igen ambassaden i Seoul, der oplyste, at materialet nu var sendt to gange. Senere samme dag kontaktede ambassaden Søren Henriksen. Ambassaden oplyste nu, at der to gange var sendt forkert stemmemateriale til konsulatet i Pusan. Ambassaden ville derfor torsdag den 8. november 2007 sende en medarbejder til konsulatet i Pusan med det korrekte stemmemateriale.

Jette og Søren Henriksen mødte på denne baggrund frem på konsulatet fredag den 9. november 2007 for at afgive deres stemmer. Efter at de havde udfyldt deres stemmesedler, ville en medarbejder fra konsulatet have stemmesedlerne udleveret. Jette Henriksen oplyste imidlertid, at der skulle en officiel underskift og et stempel på det papir, der følger stemmesedlen, hvorfor medarbejderen hentede konsulen, der underskrev brevene. Endelig anfører Jette og Søren Henriksen, at ambassaden oplyste, at en medarbejder ville flyve til Danmark med stemmesedlerne fra Korea fredag den 9. november 2007. Dette undrer dem, idet de i forbindelse med andre valg i udlandet har oplevet, at der lukkes for stemmeafgivning i udlandet en uge før valget. Endelig undrer det dem, at der på ambassadens hjemmeside er angivet en forkert adresse på konsulatet, hvilket medførte en ekstra køretur med taxi.

Udenrigsministeriet har i anledning af klagen i e-post af 20. november 2007 med bilag henvist til de kommentarer, som Udenrigsministeriet har indhentet fra ambassaden i Seoul.

Det fremgår af ambassadens bemærkninger, at konsulatet først sent fredag den 2. november 2007 modtog den engelske version af meddelelsen om udskrivelsen af valget, hvorfor konsulen først blev

opmærksom på valgets udskrivelse efter weekenden. Ambassaden anfører endvidere, at ambassadens gamle brevstemmemateriale af uforklarlige årsager ikke var blevet destrueret. Dette medførte, at konsulatet i Pusan to gange modtog gammelt brevstemmemateriale, og først tredje gang modtog det nye korrekte brevstemmemateriale.

For så vidt angår konsulens attestation ved brevstemmeafgivningen fremgår det af udtalelsen, at ambassaden – idet konsulen havde medvirket ved flere tidligere folketings- og kommunalvalg – gik ud fra, at konsulen var bekendt med procedurerne ved brevstemmeafgivning. Der kan efter ambassadens opfattelse ikke herske tvivl om, at attestationen ville være sket på behørig vis, men at det selvfølgelig burde være sket i overværelse af de stemmeafgivende personer.

Vedrørende indsendelse af brevstemmerne angiver ambassaden, at de stemmer, der blev afgivet på konsulatet i Pusan, ikke blev sendt med den første forsendelse af brevstemmer, der blev sendt med DHL den 6. november 2007. De brevstemmer, der blev afgivet efter den 6. november 2007, blev medbragt til Danmark fredag den 9. november og herefter afsendt fra et posthus lørdag den 10. november 2007. Denne fremgangsmåde blev valgt, idet det involverede posthus telefonisk havde garanteret, at brevstemmer, der blev indleveret lørdag den 10. november 2007, ville nå adressaterne mandag den 12. november 2007. Dette er ifølge ambassaden en ekstra service til de berørte vælgere, da det er den eneste måde, hvorved ambassaden næsten kan garantere rettidig levering.

Vedrørende den forkerte adresse, som konsulatet var angivet med på ambassadens hjemmeside, bekræfter ambassaden, at ambassaden fejlagtigt ikke har noteret på sin hjemmeside, at konsulatet i Pusan flyttede til en anden adresse i december 2006. Fejlen er straks blevet rettet, og ambassaden beklager fejlen.

Afslutningsvis beklager ambassaden de fejl, som ambassaden og konsulatet har begået, og understreger, at Jette og Søren Henriksens brevstemmer vil nå frem til bestemmelsesstedet inden for den givne tidsfrist.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 57, stk. 2, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der opholder sig i udlandet, kan brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation eller hos en stemmemodtager, der er udpeget af velfærdsministeren.

Efter lovens § 60, stk. 1, 1. pkt., består brevstemmematerialet af stemmeseddel, konvolut, følgebrev og yderkuvert. Velfærdsministeren bestemmer brevstemmematerialets nærmere indhold og udformning, jf. lovens § 60, stk. 1, 2. pkt. Velfærdsministeren tilvejebringer brevstemmematerialet, jf. lovens § 60, stk. 2, 1. pkt. Brevstemmematerialet skal til enhver tid findes på folkeregistrene og de danske repræsentationer i udlandet samt om bord i danske skibe i udenrigsfart og på danske havneanlæg uden for dansk område, jf. lovens § 60, stk. 2, 2. pkt.

Efter lovens § 65, stk. 2, nr. 4, kan ikke en brevstemme ikke komme i betragtning, såfremt der ikke er anvendt det brevstemmemateriale, som velfærdsministeren har tilvejebragt.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.6.4., jf. afsnit 8.1., er det følgelig angivet, at ved brevstemmeafgivningen må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er fremstillet af ministeriet. Det fremgår videre, at ministeriet har fået fremstillet nyt brevstemmemateriale til brug ved kommende valg til Folketinget i stedet for det materiale, der blev brugt ved folketingsvalget i 2005. Da den blå farve på konvolutten til stemmesedlen i det hidtidige materiale adskiller sig for meget fra den blå farve på konvolutten til stemmesedlen i det nye materiale, må det hidtidige materiale *ikke bruges* til et kommende folketingsvalg.

Efter lovens § 61, stk. 1, 1. og 2. pkt., skal vælgere, der ønsker at brevstemme, vise fornøden legitimation til brevstemmemodtageren, hvorefter brevstemmematerialet, jf. lovens § 60, udleveres.

Vælgeren udfylder stemmesedlen uden overværelse af andre og lægger den i konvolutten, jf. lovens § 61, stk. 3, 1. pkt. Derefter udfylder vælgeren følgebrevet og underskriver dette i overværelse af stemmemodtageren, der attesterer stemmeafgivningen, jf. lovens § 61, stk. 3, 2. pkt. Konvolutten med stemmeseddel samt følgebrevet lægges i yderkuverten, der sendes til kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor vælgeren er optaget på valglisten, jf. lovens § 61, stk. 6, 1. pkt.

Som anført i vejledningens afsnit 8.6.3. indeholder lov om valg til Folketinget ikke regler om en sidste frist for brevstemmeafgivning i udlandet. Brevstemmer, der modtages af valgstyrene efter afstemningens begyndelse, kommer ikke i betragtning, jf. § 66, stk. 3, i lov om valg til Folketinget. Brevstemmerne skal derfor som angivet i vejledningen være afgivet i så god tid forud for valgdagen, at de kan være sendt hjem og modtaget i kommunen, inden afstemningen på valgdagen begynder kl. 9, jf. afsnit 8.6.3.

Udenrigsministeriets udtalelse giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

8) Fra Michael Vallée har Velfærdsministeriet modtaget e-post af 16. november 2007, hvori Michael Vallée gør indsigelse over for resultatet af folketingsvalget, idet han anser det for valgsvindelse og manipulation, når Mogens Camre ikke indtræder som folkevalgt i det nye folketing. Michael Vallée foreslår, at Folketinget fratager Dansk Folkeparti Mogens Camres mandat.

I den anledning kan Velfærdsministeriet meddele, at ministeriet udfærdiger valgbreve for de kandidater, der er valgt til Folketinget efter reglerne i §§ 75 – 82 i lov om valg til Folketinget, dog med forbehold for Folketingets godkendelse, jf. § 83 i lov om valg til Folketinget. Det forhold, at en kandidat, der efter ovennævnte regler er valgt til Folketinget, ønsker at nedlægge sit hverv som medlem af Folketinget, har således ingen indflydelse på, for hvilke kandidater ministeriet udfærdiger valgbreve.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at Mogens Camre var opstillet som kandidat til folketingsvalget den 13. november 2007 for Dansk Folkeparti i Sydjyllands Storkreds. Dansk Folkeparti opnåede ifølge ministeriets opgørelse af valget 3 kredsmandater og 1 tillægsmandat i Sydjyllands Storkreds. Mogens Camre besatte ifølge ministeriets opgørelse af valget Dansk Folkepartis 3. kredsmandat i den pågældende storkreds.

I overensstemmelse hermed har ministeriet udfærdiget valgbrev for Mogens Camre.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at ministeriet ved brev af 14. november 2007 fra Mogens Camre modtog meddelelse om, at Mogens Camre ønskede at afgive det kredsmandat, han måtte have opnået i Sydjyllands Storkreds ved folketingsvalget den 13. november 2007. Som begrundelse herfor anførte Mogens Camre, at han ønsker at opretholde sit medlemskab af Europa-Parlamentet.

Det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium har på den baggrund ved brev af 16. november 2007 oversendt Mogens Camres brev af 14. november 2007 til Folketinget til videre foranstaltning.

Klagen fra Michael Vallée giver ikke herudover ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

9) Fra Anne-Marie og Flemming Dalhauge har Velfærdsministeriet modtaget e-post af 15. november 2007, hvori Anne-Marie og Flemming Dalhauge klager over, at Mogens Camre efter at være opstillet og valgt til folketingsvalget for Dansk Folkeparti meddeler, at han hellere vil arbejde i EU, og således overlader pladsen i Folketinget til suppleanten fra Dansk Folkeparti. Anne-Marie og Flemming Dalhauge ønsker på den baggrund, at der foretages omvalg i den kreds, hvori Mogens Camre var opstillet.

I den anledning kan Velfærdsministeriet meddele, at ministeriet udfærdiger valgbreve for de kandidater, der er valgt til Folketinget efter reglerne i §§ 75 – 82 i lov om valg til Folketinget, dog med forbehold for Folketingets godkendelse, jf. § 83 i lov om valg til Folketinget. Det forhold, at en kandidat, der efter ovennævnte regler er valgt til Folketinget, ønsker at nedlægge sit hverv som medlem af Folketinget, har således ingen indflydelse på, for hvilke kandidater ministeriet udfærdiger valgbreve.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at Mogens Camre var opstillet som kandidat til folketingsvalget den 13. november 2007 for Dansk Folkeparti i Sydjyllands Storkreds. Dansk Folkeparti opnåede ifølge ministeriets opgørelse af valget 3 kredsmandater og 1 tillægsmandat i Sydjyllands Storkreds. Mogens Camre besatte ifølge ministeriets opgørelse af valget Dansk Folkepartis 3. kredsmandat i den pågældende storkreds.

I overensstemmelse hermed har ministeriet udfærdiget valgbrev for Mogens Camre.

Ministeriet kan endvidere oplyse, at ministeriet ved brev af 14. november 2007 fra Mogens Camre modtog meddelelse om, at Mogens Camre ønskede at afgive det kredsmandat, han måtte have opnået i Sydjyllands Storkreds ved folketingsvalget den 13. november 2007. Som begrundelse herfor anførte Mogens Camre, at han ønsker at opretholde sit medlemskab af Europa-Parlamentet.

Det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium har på den baggrund ved brev af 16. november 2007 oversendt Mogens Camres brev af 14. november 2007 til Folketinget til videre foranstaltning.

Klagen fra Anne-Marie og Flemming Dalhauge giver ikke herudover ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

10) Fra Erik Arndt, Lucernevej 123, 2610 Rødovre, har Velfærdsministeriet den 14. november 2007 modtaget brev, hvori Erik Arndt klager over, at han af valgstyrrerformanden på afstemningsstedet Carlsrohallen i Rødovre blev nægtet adgang til at yde sin blinde hustru hjælp ved hendes stemmeafgivning.

Det fremgår af Erik Arndts brev, at han under henvisning til reglerne om blindes stemmeafgivning protesterede over valgstyrrerformandens beslutning, hvilket dog ikke fik valgstyrrerformanden til at ændre sin beslutning. Erik Arndts hustru måtte derfor afgive sin stemme, mens to tilforordnede vælgere så på. Efterfølgende erkendte valgstyrrerformanden, at Erik Arndt havde haft ret.

Rødovre Kommune har i anledning af klagen ved brev af 19. november 2007 med bilag - efter indhentet redegørelse fra formanden for valgstyrrerne og valgsekretæren på det pågældende afstemningssted – oplyst, at der på afstemningsstedet Carlsrohallen i Rødovre blev begået en beklagelig fejl i forbindelse med afholdelse af valget til Folketinget den 13. november 2007.

Det fremgår af den af kommunen indhentede redegørelse fra formanden for valgstyrrerne og valgsekretæren, at Erik Arndts hustru fremsatte ønske om, at Erik Arndt bistod hende ved afgivelsen af hendes stemme, idet hun var blind/svagtseende. Valgstyrrerformanden og valgsekretæren afviste imidlertid dette under henvisning til, at der skulle være to tilforordnede vælgere til stede ved stemmeafgivelsen. Det blev herefter aftalt, at hustruens stemmeafgivning i stedet kunne foregå i ægteparrets bil, der var parkeret uden for afstemningsstedet. Formanden for valgstyrrerne og valgsekretæren fulgte herefter ægteparret ud til deres bil, hvor Erik Arndt spurgte sin hustru, hvor hun ønskede at afgive sit kryds, hvorefter han satte krydset, og stemmesedlen blev lagt i den medbragte stemmeurne, der af valgsekretæren blev bragt tilbage til afstemningsstedet. Herefter forlod ægteparret afstemningsstedet.

Det fremgår videre af redegørelsen, at valgsekretæren i mellemtiden havde undersøgt sagen nærmere og med beklagelse havde konstateret, at der var begået en fejl. Valgsekretæren orienterede valgstyrerformanden om dette. Et par timer senere mødte Erik Arndt igen frem på afstemningsstedet, hvor han opsøgte formanden for valgstyrene for at oplyse, at han agtede at indsende en klage over det skete. Formanden for valgstyrene erkendte i den anledning, at der var begået en fejl og beklagede dybt.

I udtalelsen fra Rødovre Kommune er det i den anledning anført, at Rødovre Kommune har udarbejdet en særskilt vejledning til formænd for valgstyrere, valgstyrere og tilforordnede vælgere, hvoraf det klart fremgår, at blinde og svagtseende selv kan udpege en person til at hjælpe til ved afstemningen. Velfærdsministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folkevalg var ligeledes en del af valgsekretærernes forberedelsesmateriale.

Afslutningsvist beklager Rødovre Kommune meget den dårlige oplevelse, som ægteparret måtte have haft på afstemningsstedet. Kommunen vil endvidere ved næste instruktion af formænd for valgstyrere og valgsekretærer gøre særskilt opmærksom på problemstillingen.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 49, stk. 1, jf. stk. 3, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der på grund af manglende førighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i § 48 foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, såfremt vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet, jf. lovens § 49, stk. 1, 2. pkt.

Efter lovens § 49, stk. 2, 1. pkt., ydes hjælp til stemmeafgivning af 2 valgstyrere eller tilforordnede vælgere. En blind eller svagsynet vælger kan dog forlange hjælp af en person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. lovens § 49, stk. 2, 2. pkt.

Udtalelsen fra Rødovre Kommune giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

11) Fra Hans Reschefski, Tøndervej 52, 6780 Skærbæk, har Velfærdsministeriet modtaget brev af 14. november 2007 med bilag, hvori Hans Reschefski klager over, at han, selv om han er næsten blind, ikke fik adgang til at få hjælp af sin hustru ved sin stemmeafgivning på afstemningsstedet i Skærbæk. Det fremgår af Hans Reschefskis brev, at han fremsatte anmodning om at få sin hustru med ind i stemmerummet, hvilket imidlertid blev afslået.

Tønder Kommune har i anledning af klagen ved brev af 19. november 2007 oplyst, at valgstyrene på det pågældende afstemningssted har bekræftet, at Hans Reschefskis anmodning om at få hjælp af sin hustru blev afslået. Hans Reschefski fik i stedet hjælp af valgstyrene på afstemningsstedet. Det fremgår af udtalelsen, at valgbestyrelsen havde tilkendegivet, at der kunne ydes hjælp af to tilforordnede vælgere eller – hvis der udtrykkeligt blev fremsat anmodning herom – af en person, som vælgeren selv udpegede. Det fremgår videre af udtalelsen, at valgstyrene på det pågældende afstemningssted har begået en fejl ved ikke at sørge for, at Hans Reschefskis hustru bistod ved hans stemmeafgivning. Kommunen beklager, at Hans Reschefski ikke har fået den retmæssige hjælp og service på afstemningsstedet.

Afslutningsvis angiver Tønder Kommune, at kommunen vil præcisere retningslinjerne ved den kommende evaluering af valgproceduren og ved kommende valg.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 49, stk. 1, jf. stk. 3, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i § 48 foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, såfremt vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet, jf. lovens § 49, stk. 1, 2. pkt.

Efter lovens § 49, stk. 2, 1. pkt., ydes hjælp til stemmeafgivning af 2 valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. En blind eller svagsynet vælger kan dog forlange hjælp af en person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. lovens § 49, stk. 2, 2. pkt.

Udtalelsen fra Tønder Kommune giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

12) Fra Bent Sørensen, Trøjeløkkevej 15, 4400 Kalundborg, har Velfærdsministeriet modtaget brev af 15. november 2007, hvori Bent Sørensen klager over, at han af valgstyrerformanden for afstemningsområde Ulshøj i Kalundborg Kommune blev nægtet adgang til at yde sin handicappede søn hjælp ved hans stemmeafgivning.

Kalundborg Kommune har i anledning af klagen ved notat af 23. november 2007 - efter indhentet udtalelse fra Bent Sørensen – oplyst, at Bent Sørensens søn er udviklingshæmmet, men ikke blind, og at sønnen selv var til stede ved afstemningen.

Kalundborg Kommune har endvidere i brev af 23. november 2007 oplyst, at valgstyrelserne på afstemningsstedet efter kommunens opfattelse har handlet i overensstemmelse med reglerne om hjælp til stemmeafgivning, idet det er lagt til grund, at Bent Sørensens søn ikke er blind eller svagtseende.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 49, stk. 1, jf. stk. 3, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der på grund af manglende førlighed, svagelighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet eller i øvrigt foretage stemmeafgivningen på den i § 48 foreskrevne måde, kan forlange fornøden hjælp til stemmeafgivningen, såfremt vælgeren umiddelbart over for dem, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme. Der kan herved ske de nødvendige lempelser i den foreskrevne fremgangsmåde, herunder gives adgang til at foretage stemmeafgivning umiddelbart uden for stemmelokalet, jf. lovens § 49, stk. 1, 2. pkt.

Efter lovens § 49, stk. 2, 1. pkt., ydes hjælp til stemmeafgivning af 2 valgstyrelser eller tilforordnede vælgere. En blind eller svagsynet vælger kan dog forlange hjælp af en person, der er udpeget af vælgeren selv, jf. lovens § 49, stk. 2, 2. pkt.

Udtalelsen fra Kalundborg Kommune giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

12) Fra Bjarne Bjerg har Velfærdsministeriet den 13. november 2007 modtaget e-post, hvori Bjarne Bjerg klager over, at afstemningsstedet i Hyltebjergshallen i Vanløse var lukket, da han den 13. november 2007 kl. 19.59 mødte op for at afgive sin stemme. Bjarne Bjerg anfører i den forbindelse, at han ringede på døren til afstemningsstedet, hvorefter der efter ca. 3 minutter dukkede en tilforordnet vælger op, der angav, at valget var slut. Der var på dette tidspunkt mødt 4 eller 5 vælge-

re frem, som ønskede at stemme. De blev alle afvist, selv om de oplyste, at de var ankommet til afstemningsstedet inden kl. 20.

Københavns Kommune har i anledning af klagen ved brev af 19. november 2007 - efter indhentet udtalelse fra formanden for valgstyrene og valgsekretæren på det pågældende afstemningssted – oplyst, at der på afstemningsstedet er et ur, som man anvendte til at åbne og lukke valget efter. Da klokken var 20.00 efter dette ur, gik en valgstyret og valgsekretæren ud på fortovet foran hallen for at sikre, at der ikke var vælgere i nærheden, der ønskede at afgive deres stemme. Da dette ikke var tilfældet, blev døren til afstemningsstedet låst. Herefter gik der ca. 1 minut, inden sidste vælger var ude, hvorefter man påbegyndte optællingen af de afgivne stemmer.

Det fremgår videre af udtalelsen, at valgstyrelsen kan bekræfte at have afvist vælgerne, da klokken efter valgstyrelsens opfattelse havde passeret 20.00, og stemmeoptællingen var påbegyndt. Der foreligger ikke oplysninger om, hvorvidt valgstyrelsen kontrollerede tidspunktet på andre ure – hverken ved lukning af afstemningsstedet eller ved vælgerens fremmøde.

Afslutningsvis er det i udtalelsen anført, at valgsekretariatet i Københavns Kommune fremover vil præcisere over for såvel valgstyret som valgsekretærer, at det er meget vigtigt, at det i forbindelse med åbning og lukning af et afstemningssted sikres, at tidspunktet er præcist, og at det ikke er tilstrækkeligt at sikre sig på grundlag af ét ur, hvis det ikke er kontrolleret, at uret er præcist.

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 46, stk. 1, 1. pkt., i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at afstemningen begynder kl. 9 og fortsætter til kl. 20, og så længe der endnu indfinder sig vælgere for at stemme. Afstemningen sluttes, når ingen vælger tilkendegiver at ville stemme, uanset at der gives opfordring hertil, jf. § 46, stk. 1, 2. pkt.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 7., er det angivet, at afstemningen overalt i landet begynder kl. 9 og fortsætter til kl. 20, og så længe der endnu derefter møder vælgere op for at stemme. Ingen vælger må således nægtes adgang til at stemme – heller ikke efter kl. 20 – hvis vælgeren er mødt op for at stemme, inden afstemningen rent faktisk er afsluttet. Det gælder også, hvis vælgeren er mødt op for at stemme efter kl. 20, men inden afstemningen rent faktisk er afsluttet.

Udtalelsen fra Københavns Kommune giver herefter ikke Indenrigs- og Sundhedsministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

13) Fra Malene Runge har Velfærdsministeriet via Ny Alliances medlemssekretær på Christiansborg modtaget e-post af 13. november 2007, hvori Malene Runge klager over, at en tilforordnet vælger i forbindelse med hendes stemmeafgivning til valget til Folketinget den 13. november 2007 oplyste hende om, at hendes stemme efter den tilforordnede vælgers opfattelse var ugyldig, idet Malene Runge både havde sat kryds ved et parti og ved en kandidat, der var opstillet for samme parti. Malene Runge tog herefter hjem og undersøgte, om den tilforordnede vælgers opfattelse var korrekt. Idet Malene Runge fandt, at hendes stemme efter lovgivningen var gyldig med de to kryds, tog hun herefter tilbage til sit afstemningssted og gjorde den tilforordnede vælger opmærksom på reglerne.

Velfærdsministeriet har anmodet Malene Runge om nærmere oplysninger om, ved hvilket afstemningssted Malene Runge afgav sin stemme, men ministeriets anmodning er ikke blevet besvaret.

Velfærdsministeriet kan i anledning af Malene Runges klage generelt oplyse, at det følger af § 48, stk. 1, 2. pkt., i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgeren på stemmesedlen sætter et kryds ved et partinavn eller et kandidatnavn. Har vælgeren sat

kryds ud for navnet på en kandidat eller såvel ud for navnet på en kandidat som ud for navnet på det parti, kandidaten er opstillet for, anses stemmesedlen som afgivet for kandidaten (personlig stemme), jf. lovens § 73, stk. 3, 1. pkt. Har vælgeren sat kryds ud for navnet på et parti eller inden for partifeltet på en sådan måde, at det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken af partiets kandidater vælgeren har villet give sin stemme, anses stemmesedlen som afgivet for partiet (partistemme), jf. lovens § 73, stk. 4, 1. pkt.

I bekendtgørelse nr. 650 af 19. juni 2007 om bedømmelse af stemmesedler afgivet til folketingsvalg fremgår det af § 6, at en stemmeseddel er ugyldig, såfremt den er afmærket med kryds i flere partifelter, herunder feltet for kandidater uden for partierne. En stemmeseddel, der er afmærket med flere end 3 kryds, er ugyldig, jf. bekendtgørelsens § 15, 1. pkt.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 9.3.1., er det på denne baggrund angivet, at selv om det er forudsat i lovens § 48, stk. 1, at vælgeren kun sætter ét kryds på stemmesedlen, enten ved et partinavn eller et kandidatnavn, er en stemmeseddel også gyldig, selv om der er anbragt to eller tre kryds (men derimod ikke flere end 3 kryds) på stemmesedlen, når blot disse kryds er placeret inden for samme partifelt. Det fremgår af lovens § 73, stk. 3 og 4, sammenholdt med bekendtgørelsens § 6 og § 15 modsætningsvis.

Ministeriet kan endelig oplyse, at valgstyrene i den afstemningsbog om stemmeoptællingen på afstemningsstedet, valgstyrene underskriver, anfører, hvor mange stemmesedler valgstyrene har anset for ugyldige og grundene hertil, jf. lovens § 69, stk. 3, og § 70, at valgbestyrelsen for hvert afstemningsområde foretager en ny optælling og bedømmelse af de afgivne stemmesedler efter reglerne i §§ 68, 69 og 74 a, jf. lovens § 73, stk. 1, 1. pkt., og at valgbestyrelsen i den valgbook om fintællingen i opstillingskredsen, valgbestyrelsens underskriver, skal foretage en tilsvarende opgørelse, jf. lovens § 73, stk. 1 og 6, jf. § 69, stk. 3.

Ministeriet kan i den forbindelse yderligere bemærke, at grundene til at anse en stemmeseddel for ugyldig endvidere fremgår af ministeriets 'hjelpeark til udfyldelse af skemaet med stemmesedlers ugyldighed'. Hvis dette hjelpeark anvendes ved bedømmelsen af stemmesedlerne, kan det hurtigt udledes, at det ikke er en ugyldighedsgrund, at der på en stemmeseddel er sat to kryds, såfremt de to kryds er sat i samme partifelt.

Klagen fra Malene Runge giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

14) Fra Dorthe Røhmann-Tofting, Helleholm 89, 4200 Slagelse, har Velfærdsministeriet modtaget brev af 19. november 2007, hvori Dorthe Røhmann-Tofting klager over, at Slagelse Kommune ikke har sørget for, at beboerne i en bebyggelse på et plejecenter har haft mulighed for at brevstemme. Dorthe Røhmann-Tofting klager endvidere over, at der efter hendes opfattelse blev afgivet en stemme på en bestemt kandidat, hvilket imidlertid ikke fremgår af optællingen på det pågældende afstemningssted.

Det fremgår af Dorthe Røhmann-Toftings henvendelse, at hun ved et besøg ved en af beboerne på Antvorskov Plejecenter mandag den 5. november 2007 fandt ud af, at beboeren ikke havde fået tilbud om at stemme i hjemmet. Dorthe Røhmann-Tofting kontaktede herefter Slagelse Kommune, der undersøgte sagen og torsdag den 8. november 2007 oplyste, at der ville blive sørget for, at forholdet blev bragt i orden. Herefter var Dorthe Røhmann-Tofting igen på besøg ved beboeren på plejecentret. Under besøget ankom en hjemmehjælper, der på Dorthe Røhmann-Toftings foranledning kontaktede plejecentret, der imidlertid ikke kendte noget til en besked fra kommunen vedrørende afgivning af stemme i hjemmet. Dorthe Røhmann-Tofting fremsætter på denne baggrund tvivl om, at det ikke alene er den bebyggelse, hvor Dorthe Røhmann-Toftings bekendte bor, der ikke har modtaget den fornødne information, men hele det område, som plejecentret dækker. Sam-

me aften var en hjemmehjælper inde ved beboeren, idet hun skrev de beboere på plejecentret, der ønskede at stemme hjemme, op.

Fredag den 9. november 2007, mens Dorthe Røhmann-Tofting og beboerens moder var på besøg hos beboeren, ankom to tilforordnede vælgere for at modtage beboerens stemme til folketingsvalget. Dorthe Røhmann-Tofting, der var gået af sides, hørte i den forbindelse, at beboerens moder sagde til den ene tilforordnede vælger, at beboeren ønskede at stemme på en bestemt kandidat. Den tilforordnede bad moderen om ikke at blande sig, hvortil moderen svarede, at beboeren ikke selv kunne sige det. Herefter gik moderen ud til Dorthe Røhmann-Tofting sammen med den ene tilforordnede vælger. Herfra kunne Dorthe Røhmann-Tofting se, at den anden tilforordnede stod ved beboeren med stemmesedlen. Herefter gik denne tilforordnede hen til Dorthe Røhmann-Tofting, moderen og den anden tilforordnede og oplyste, at han havde sat krydset det rigtige sted. Dorthe Røhmann-Tofting blev på denne baggrund overrasket, da hun den 14. november 2007 konstaterede, at den pågældende kandidat ikke havde modtaget nogen stemmer på det afstemningssted, som beboeren hører til. Dorthe Røhmann-Tofting kontaktede herefter Slagelse Kommune og bad om, at stemmesedlerne blev gennemgået igen. Kommunen oplyste imidlertid, at dette ikke kunne lade sig gøre.

Dorthe Røhmann-Tofting angiver afslutningsvis, at når hun kan opleve to så alvorlige fejl ved valget, tør hun ikke tænke på, hvor mange fejl der reelt forekommer i Slagelse Kommune.

Dorthe Røhmann-Tofting har ved e-post af 26. november 2007 yderligere oplyst, at den pågældende beboers intellekt intet fejler, men at han ikke er i stand til at sætte et kryds på egen hånd. Endvidere er beboeren ikke altid i stand til at tale forståeligt.

Slagelse Kommune har i anledning af klagen i brev af 20. november 2007 oplyst, at kommunen den 25. oktober 2007 via kommunens hjemmehjælpere påbegyndte uddelingen af begæring om stemmeafgivning i hjemmet. Hjemmehjælperne spurgte de borgere, hvor det blev skønnet, at borgeren som følge af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne ikke ville have mulighed for at møde op på et afstemningssted for at stemme. 68 beboere ud af 127 på Plejecentret Antvorskov fremsatte anmodning om at stemme i eget hjem, hvilket skete den 6. november 2007, hvor to tilforordnede vælgere gik rundt til beboerne. Herudover var to tilforordnede vælgere på plejecentret i to timer fredag den 9. november 2007 for at tage imod stemmer. Slagelse Kommune har endvidere oplyst, at beboerne i bebyggelsen Helleholm ved en beklagelig fejl ikke blev spurgt. Kommunen blev gjort opmærksom på dette af Dorthe Røhmann-Tofting, hvorefter kommunen straks tog kontakt til forstanderen på plejecentret, der ville sørge for, at beboerne i Helleholm ville blive spurgt torsdag den 8. november 2007. To tilforordnede vælgere ville modtage stemmerne den 9. november 2007.

Det fremgår videre af udtalelsen fra Slagelse Kommune, at to tilforordnede vælgere den 9. november 2007 bl.a. var inde ved den beboer, som Dorthe Røhmann-Tofting besøger i bebyggelsen Helleholm. Dorthe Røhmann-Tofting og beboerens moder var også til stede. De to tilforordnede vælgere har i anledning af klagen over for kommunen bekræftet, at beboerens moder inden stemmeafgivningen tilkendegav, at beboeren ville stemme på en bestemt kandidat. De har endvidere oplyst, at moderen og Dorthe Røhmann-Tofting blev bedt om at forlade stuen, hvor stemmeafgivningen skulle finde sted, idet alene de to tilforordnede vælgere og den person, der afgiver stemmen må være til stede ved stemmeafgivningen. Den ene tilforordnede spurgte herefter beboeren, hvem han ønskede at stemme på, hvorpå den tilforordnede udfyldte stemmesedlen, som han foreviste beboeren for bekræftelse af, at den var udfyldt korrekt. Ifølge de tilforordnede vælgere bekræftede beboeren, at stemmesedlen var udfyldt korrekt.

Slagelse Kommune har den 26. november 2007 telefonisk oplyst, at bebyggelsen Helleholm primært består af andelsboliger. Bebyggelsen er beliggende i Antvorskov Plejecenters distrikt, hvorfor beboerne i bebyggelsen modtager pleje mv. fra dette plejecenter.

For så vidt angår muligheden for at afgive brevstemme i hjemmet kan Velfærdsministeriet oplyse, at det følger af § 54, stk. 3, 1. pkt., i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i § 54, stk. 1. Efter lovens § 54, stk. 3, 2. pkt., skal anmodning om at brevstemme i hjemmet indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommande mandag kl. 12, jf. lovens § 54, stk. 3, 3. pkt. Anmodningen skal indgives til folkeregistret i opholdskommunen, jf. lovens § 54, stk. 3, 4. pkt.

I bekendtgørelse nr. 758 af 26. juni 2007 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem fremgår det af § 3, stk. 1, nr. 2, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der modtager personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmet, jf. § 83, stk. 1, i lov om social service, eller hjemmesygepleje, og som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningsskema af den person, der yder den personlige og praktiske hjælp m.v., eller hjemmesygeplejersken eller en anden aktivt udøvende i hjemmesygeplejerskeordningen, som om fornødent yder vælgeren bistand med at udfylde og indsende skemaet.

For så vidt angår fremgangsmåden ved afgivning af brevstemme i hjemmet kan Velfærdsministeriet oplyse, at det følger af lovens § 55, stk. 2, 1. pkt., at brevstemmer efter § 54, stk. 3, skal afgives til 2 stemmemodtagere, der er udpeget blandt de tilforordnede vælgere, jf. lovens § 30. Kommunalbestyrelsen kan dog bestemme, at en af stemmemodtagerne er en person udpeget blandt personale ansat i kommunens forvaltning, jf. lovens § 54, stk. 2, 2. pkt.

Efter lovens § 61, stk. 4, 1. pkt., skal stemmemodtageren yde den fornødne hjælp, jf. dog stk. 5, hvis vælgeren ikke er i stand til at udfylde stemmesedlen eller udfylde og underskrive følgebrevet. Er der ydet hjælp, skal dette fremgå af følgebrevet, jf. lovens § 61, stk. 4, 2. pkt. Hjælp til udfyldning af stemmesedlen kan kun ydes, såfremt vælgeren umiddelbart over for den, der yder hjælp, utvetydigt kan tilkendegive, på hvilket parti eller hvilken kandidat vælgeren ønsker at stemme, jf. lovens § 61, stk. 5.

Efter lovens § 62, stk. 1., 2. pkt., må stemmemodtagerne ikke over for uvedkommende oplyse, om en vælger har afgivet brevstemme eller i øvrigt oplyse forhold vedrørende en vælgers stemmeafgivning.

Efter § 13, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 758 af 26. juni 2007 om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem må pårørende, besøgende eller andre, bortset fra stemmemodtagerne, ikke være til stede i det lokale, hvor brevstemmeafgivningen finder sted, medmindre vælgeren udtrykkeligt tilkendegiver ønske herom. I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.4.3., er det angivet, at stemmemodtagerne skal sørge for, at denne regel bliver overholdt.

Udtalelsen fra Slagelse Kommune giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Udvalget ...

15) Fra Martin Kelkelund, Bittekrogen 5, 2950 Vedbæk, har Velfærdsministeriet modtaget brev af 15. november 2007, hvori Martin Kelkelund anmoder om fornyet fintælling af de stemmer, der er afgivet til Dansk Folkeparti i Nordsjællands Storkreds. Som begrundelse for ønsket om en fornyet fintælling har Martin Kelkelund, der var opstillet som kandidat for Dansk Folkeparti i Nordsjæl-

lands Storkreds til folketingsvalget den 13. november 2007 og blev valgt som stedfortræder nr. 1, henvist til, at der næsten er stemmelighed mellem ham og Marlene Harpsøe, der blev valgt på det andet og sidste mandat, Dansk Folkeparti opnåede i Nordsjællands Storkreds. Martin Kelkelund anmoder endvidere om, at det bliver kontrolleret, hvorvidt der er sket korrekt afrunding af Marlene Harpsøes stemmer i Egedalkredsen, hvor der efter Martin Kelkelunds egen beregning er rundet op fra 615,41 til 616 stemmer for Marlene Harpsøe. Martin Kelkelund har i tilslutning hertil anført, at hans hjælper den 15. november 2007 telefonisk har fået oplyst fra ministeriet, at der altid rundes op ved decimaler ved fordeling af partistemmer. Hvis det er korrekt, ville Martin Kelkelund efter egne beregninger have opnået i alt 6.099 stemmer (personlige stemmer og tillagte partistemmer) i Nordsjællands Storkreds, mens Marlene Harpsøe ville have opnået i alt 6.098 stemmer (personlige stemmer og tillagte partistemmer).

Velfærdsministeriet kan i den anledning oplyse, at alle kandidater for Dansk Folkeparti i Nordsjællands Storkreds, hvor partiet opnåede 2 mandater, var opstillet i alle opstillingskredse i storkredsen (fuldstændig sideordnet opstilling). Det følger af § 73, stk. 5, i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at partistemmerne ved sideordnet opstilling fordeles mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen. På grundlag af det antal stemmer, hver kandidat har fået i hele storkredsen, herunder de partistemmer, der er tilfaldet kandidaten, opgøres, hvilke af partiets kandidater der har opnået valg, jf. folketingsvalglovens §§ 80 og 81, samt stedfortræderrækkefølgen for de kandidater, der ikke har opnået valg, jf. § 85, stk. 2.

Den endelige opgørelse af stemmetallene for de enkelte kandidater for Dansk Folkeparti i Nordsjællands Storkreds, der er identisk med den foreløbige opgørelse, som ministeriet offentliggjorde på sin hjemmeside på fintællingsdagen/aftenen, har vist, at Marlene Harpsøe, der opnåede i alt 6.096 stemmer, heraf 1.622 personlige stemmer, blev valgt som kandidat nr. 2 for Dansk Folkeparti i Nordsjællands Storkreds, mens Martin Kelkelund, der opnåede i alt 6.094 stemmer, heraf 1.713 personlige stemmer, blev valgt som 1. stedfortræder. Forskellen mellem Marlene Harpsøe og Martin Kelkelund er således 2 stemmer.

Ministeriets gennemgang af valgbøgerne fra Nordsjællands Storkreds giver ikke grundlag for at antage, at de personlige stemmetal for de enkelte kandidater for Dansk Folkeparti i Nordsjællands Storkreds ikke er opgjort korrekt. Ministeriet kan herved henvise til redegørelsen for gennemgangen af stemmesedlerne og valgbøgerne, der er oversendt til Folketinget sammen med valgbøgerne og det øvrige materiale, der er nævnt i folketingsvalglovens § 86. Ministeriet skal i denne forbindelse særligt henvise til det afsnit i redegørelsen, hvori er beskrevet kontrollen af de til grund for valgbøgerne liggende oplysninger om kandidaternes personlige stemmetal opgjort for de enkelte afstemningsområder.

Gennemgangen af valgbøgerne giver heller ikke grundlag for at antage, at partistemmerne, herunder partistemmerne i Egedalkredsen, ikke er fordelt korrekt mellem de enkelte kandidater.

De beregninger, der har ført til, at Marlene Harpsøe, der i Egedalkredsen opnåede 130 personlige stemmer, er blevet tildelt 486 partistemmer i Egedalkredsen og dermed opnåede i alt 616 stemmer i denne kreds, er vist i nedenstående tabel. Som det bl.a. fremgår af tabellen, opnåede Dansk Folkeparti i Egedalkredsen i alt 5.979 stemmer, der var fordelt på 4.716 partistemmer og 1.263 personlige stemmer. Hver kandidat er tillagt en andel af partistemmerne, der svarer til deres andel af det samlede antal personlige stemmer. (Da Marlene Harpsøe opnåede 130 personlige stemmer svarende til en andel på 10,29 pct. af de personlige stemmer er hun tillagt 10,29 pct. af partistemmerne, mens Martin Kelkelund med 142 personlige stemmer svarende til en andel på 11,24 pct. er tillagt 11,24 pct. af partistemmerne osv.).

Partistemmer skal fordeles som hele tal. Derfor tildeles kandidaterne i første omgang det hele antal partistemmer, de efter de foretagne beregninger er berettigede til, idet der ses bort fra decimalerne. Herefter er der 3 partistemmer, som ikke er fordelt. Disse 3 partistemmer tildeles derefter med 1 hver de 3 kandidater, der har de største decimaler (den største brøks metode). Disse 3 kandidater får således deres tillagte antal partistemmer oprundet til næste hele tal. Da Marlene Harpsøe med en decimal på 0,416 havde den tredje største decimal, får hun denne decimal oprundet til 1 og får dermed tillagt i alt 486 partistemmer.

Egedalkredsen

Kandidatnavn	Personlige stemmer	Tillagte partistemmer	Uden decimaler	Efter afrunding	Stemmer i alt
Pia Adelsteen	734	2740,732	2740	2741	3475
Walter Christophersen	94	350,993	350	351	445
Marlene Harpsøe	130	485,416	485	486	616
Martin Kelkelund	142	530,223	530	530	672
Ib Kirkegaard	29	108,285	108	108	137
Egil Møller	134	500,351	500	500	634
I alt	1263	4716	4713	4716	5979

En ordning, hvorefter alle decimaler skulle oprundes, ville indebære, at der skulle fordeles flere partistemmer, end der var til rådighed.

Udvalget..

16) Fra Bent A. Jespersen, Ingemannsvej 11 F, 4180 Sorø, har Velfærdsministeriet den 10. og 12. november 2007 modtaget henvendelser, hvori Bent A. Jespersen klager over, at Statsforvaltningen Sjælland, har afvist hans anmeldelse af sig selv som kandidat uden for partierne. Efter Bent A. Jespersens opfattelse har statsforvaltningen fejlagtigt anset hans kandidatanmeldelse for indleveret for sent efter udløbet af den i lov om valg til Folketinget fastsatte frist kl. 12 fredag den 2. november 2007.

Bent A. Jespersen har bl.a. anført, at kandidatanmeldelsen blev afsendt af Sorø Kommune til statsforvaltningen inden fristens udløb, og at det efter hans opfattelse ikke kan være en kandidats ansvar, at en e-post ikke modtages rettidigt, når den er afsendt rettidigt.

Bent A. Jespersen klager endvidere over, at man kan brevstemme inden det tidspunkt, hvor anmeldelsesmyndighedens fortegnelse over de opstillingsberettigede partier og de kandidater, der er opstillede i storkredsen, foreligger. Bent A. Jespersen henviser til, at de kandidater, der opstillede uden for partierne, ikke var offentligt kendte før dette tidspunkt.

Bent A. Jespersen anmoder under henvisning hertil om, at valget til Folketinget den 13. november 2007 aflyses eller udsættes.

Ministeriet har i anledning af klagen indhentet udtalelser fra Statsforvaltningen Sjælland og fra Sorø Kommune.

Det fremgår af sagen, at Bent A. Jespersen fredag formiddag den 2. november 2007 rettede henvendelse til Sorø Kommune og i den forbindelse medbragte sin kandidatanmeldelse.

Sorø Kommune har i e-post af 2. november 2007 over for statsforvaltningen oplyst, at Sorø Kommune i den forbindelse tilkendegav over for Bent A. Jespersen, at kandidatanmeldelsen skulle indleveres til Statsforvaltningen Sjælland, og at Sorø Kommune ikke havde noget at gøre med dette,

men at kommunen dog gerne ville hjælpe Bent A. Jespersen. Anmeldelsen blev herefter først flere gange uden held forsøgt sendt via telefax, hvorefter kommunen forsøgte at sende kandidatanmeldelsen via e-post. Den første e-post med kandidatanmeldelsen blev sendt fra kommunen et par minutter i 12, men den kom aldrig frem til statsforvaltningen, idet kommunens mailsystem ikke kunne sende e-posten ud af huset.

Sorø Kommune har endvidere i telefonnotat den 7. november 2007 over for statsforvaltningen supplerende oplyst, at byrådssekretariatet forsøgte at sende e-posten med Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse til statsforvaltningen et par minutter i 12. Denne e-post kunne imidlertid ikke afsendes, og blev liggende i udbakken. Byrådssekretariatet videresendte umiddelbart herefter e-posten til kommunens IT-afdeling med henblik på afsendelse af kandidatanmeldelsen som krypteret e-post. Kommunens IT-afdeling forsøgte at sende e-posten flere gange til statsforvaltningen. Den første krypterede e-post med anmeldelsen er registreret som sendt fra kommunen fredag den 2. november 2007 kl. 12.38.

Sorø Kommune har i e-post af 2. november 2007 oplyst, at Bent A. Jespersen kl. 12.25 fik meddelelse fra kommunen om, at kommunens forsøg på at sende kandidatanmeldelsen til statsforvaltningen var mislykket. Det fremgår af sagen, at Bent A. Jespersen herefter afsendte kandidatanmeldelsen pr. post til statsforvaltningen.

Statsforvaltningen Sjælland har oplyst, at statsforvaltningen fredag den 2. november 2007 kl. 13.07 modtog Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse som krypteret e-post, og at statsforvaltningen lørdag den 3. november 2007 kl. 9.10 modtog kandidatanmeldelsen med posten.

Statsforvaltningen Sjælland traf herefter den 3. november 2007 afgørelse om, at Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse var indleveret for sent.

Bent A. Jespersen anmodede herefter - bl.a. under henvisning til, at hans kandidatanmeldelse blev sendt fra Sorø Kommune inden fristens udløb kl. 12 fredag den 2. november 2007 - Statsforvaltningen Sjælland om, at hans kandidatanmeldelse blev anset for rettidigt indleveret.

Statsforvaltningen Sjælland fastholdt i afgørelse af 7. november 2007 med bilag afvisningen af Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse, idet kandidatanmeldelsen ikke blev modtaget rettidigt. Statsforvaltningen lagde vægt på, at den manglende rettidighed ikke skyldtes fejl eller mangler hos statsforvaltningen eller ved statsforvaltningens edb-systemer.

Det fremgår af det telefonnotat, der er vedhæftet afgørelsen, at statsforvaltningens IT-ansvarlige har oplyst, at kryptede e-mails efter hendes kendskab til systemet ikke bliver forsinket i statsforvaltningens fire-wall, men at krypteringen hos afsenderen kan tage tid.

I brev af 12. november 2007 meddelte det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium Bent A. Jespersen, at de af Bent A. Jespersen rejste spørgsmål efter ministeriets opfattelse rettelig måtte afgøres i forbindelse med Folketingets prøvelse af valgets gyldighed, jf. grundlovens § 33, hvorfor ministeriet betragtede Bent A. Jespersens henvendelser som en klage over valget til Folketinget den 13. november 2007.

I e-post af 15. november 2007 med bilag har Statsforvaltningen Sjælland i anledning af Bent A. Jespersens klage meddelt, at statsforvaltningen kan henholde sig til statsforvaltningens afgørelse af 7. november 2007 i sagen.

For så vidt angår indlevering af en kandidatanmeldelse kan Velfærdsministeriet oplyse, at det følger af § 33, stk. 1, 1. pkt., i lov om valg til Folketinget (lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006), at anmeldelser om kandidater skal indleveres senest kl. 12 elleve dage før valgdagen, dvs. ved valget til Folketinget den 13. november 2007 senest kl. 12 fredag den 2. november 2007. Kan-

didatanmeldelser for opstillingskredse beliggende uden for Bornholms Storkreds skal indleveres til vedkommende statsforvaltning, jf. lovens § 33, stk. 2, 1. pkt.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 6.1., er det angivet, at anmeldelser, der modtages af anmeldelsesmyndigheden pr. telefax eller sikker (krypteret) e-post inden fristens udløb, er indgivet rettidigt. Det fremgår videre, at der ikke er hjemmel til at dispensere fra den fastsatte frist for indlevering af kandidatanmeldelser. Kandidatanmeldelser, der indleveres for sent, skal derfor afvises. Dette gælder, uanset hvor undskyldelig en overskridelse af fristen måtte være.

Da Statsforvaltningen Sjælland har oplyst, at statsforvaltningen først modtog Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse fredag den 2. november 2007 kl. 13.07, og dermed efter udløbet af fristen herfor, og da statsforvaltningen har anført, at kandidatanmeldelsens manglende rettidighed ikke skyldtes fejl eller mangler hos statsforvaltningen eller ved statsforvaltningens edb-systemer, giver statsforvaltningens afvisning af Bent A. Jespersens kandidatanmeldelse ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Det tilføjes, at det efter folketingsvalglovens regler ikke er tilstrækkeligt, at kandidatanmeldelsen indleveres til en anden myndighed end statsforvaltningen, eller at kandidatanmeldelsen af en anden myndighed inden fristens udløb er søgt afsendt til statsforvaltningen.

For så vidt angår muligheden for at brevstemme på kandidater, der opstiller uden for partierne, kan ministeriet oplyse, at det fremgår af § 56 i lov om valg til Folketinget, at brevstemmeafgivning kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen, dog senest næstsidste søgnedag før valgdagen. På stemmesedlen anføres navnet eller bogstavbetegnelsen for et parti, der har kandidater opstillet i den storkreds, hvor vælgeren er optaget på valglisten, jf. lovens § 61, stk. 2, 1. pkt. Ønsker vælgeren at stemme på en bestemt kandidat, der er opstillet i den pågældende storkreds, anføres navnet på kandidaten, eventuelt med tilføjelse af partinavnet eller bogstavbetegnelsen, jf. lovens § 61, stk. 2, 2. pkt.

Det fremgår af § 42, stk. 1, i lov om valg til Folketinget, at anmeldelsesmyndigheden skal udarbejde fortegnelser over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds, snarest muligt efter udløbet af fristen for meddelelse fra partierne om godkendte kandidater, anmeldelse af partiliste og af nominering, jf. lovens §§ 37 og 41, dvs. snarest muligt efter kl. 12 ti dage før valgdagen, (ved valget til Folketinget den 13. november 2007: snarest muligt efter kl. 12 lørdag den 3. november 2007). For hver storkreds, bortset fra Bornholms Storkreds, skal anmeldelsesmyndigheden snarest muligt efter udløbet af den i stk. 1 nævnte frist sende fortegnelserne over de kandidater, der er opstillet i vedkommende storkreds til valgbestyrelserne i hver opstillingskreds i storkredsen, jf. lovens § 42, stk. 2, ligesom ministeriet i medfør af lovens § 42, stk. 3, har bestemt, at fortegnelserne skal sendes til kommunalbestyrelserne i storkredsen.

I ministeriets vejledning nr. 60 af 26. september 2007 om afholdelse af folketingsvalg, afsnit 8.2., er det angivet, at vælgerne i forbindelse med brevstemmeafgivning på folkeregistrene skal have mulighed for at se fortegnelser over de kandidater, der er opstillede i storkredsen, så snart disse oplysninger foreligger (8 dage før valgdagen). Tilsvarende gælder ved brevstemmeafgivning i vælgerens hjem, jf. § 21, stk. 2, bekendtgørelse nr. 758 af 26. juni 2007, samt på plejehjem m.v. og i ældreboliger, jf. § 17, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 759 af 26. juni 2007. Det er kommunalbestyrelsen, der skal sørge for, at fortegnelserne, så snart de foreligger, er tilgængelige for vælgerne.

Ministeriet skal yderligere bemærke, at brevstemme på en kandidat, der opstiller til Folketinget, kan afgives, inden fortegnelsen over de kandidater, der er opstillede i storkredsen, foreligger.

Det af Bent A. Jespersen fremførte giver ikke ministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Udvalget ...

6. Velfærdsministeriets beregninger og opgørelser

Det næste, udvalget skal behandle, er spørgsmålet om godkendelse af de af ministeriet foretagne opgørelser og beregninger.

Disse har ikke givet udvalget anledning til bemærkninger.

Det fremgår, at der ved valget er afgivet i alt 3.483.533 stemmer, heraf som tidligere nævnt 15.738 blanke og 8.375 andre ugyldige stemmer. Stemmeprocenten har været 86,6.

7. De valgte kandidater

Det sidste spørgsmål, udvalget skal behandle, er spørgsmålet om godkendelse af de 175 kandidater, der har opnået valg.

Efter det for udvalget oplyste er der ikke forhold, der kan begrunde, at de valgte kandidater ikke skulle være valgbare til Folketinget, jf. grundlovens § 30.

III. Valget i Grønland

Den 26. november 2007 har velfærdsministeren fremsendt en fra Rigsombudsmanden i Grønland modtaget kopi af den foreløbige valgbog om folketingsvalget i Grønland den 13. november 2007.

Det fremgår af denne opgørelse, at Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit, og Lars-Emil Johansen, Siumut, må anses for valgt til Folketinget.

Det fremgår, at der har deltaget 4 partier. Stemmeprocenten var 64,6, idet der er afgivet i alt 25.589 stemmer, heraf 218 blanke og 282 andre ugyldige stemmer.

Af de gyldige stemmer er 8.343 afgivet på Inuit Ataqatigiit, 8.068 afgivet på Siumut, 4.584 på Demokraterne og 4.094 på Atassut. Inuit Ataqatigiit og Siumut har således fået valgt hver en kandidat.

Juliane Henningsen har fået 5.168 stemmer afgivet på Inuit Ataqatigiit, medens Lars-Emil Johansen har fået 3.582 stemmer af stemmerne afgivet på Siumut.

Der er ikke over for udvalget rejst tvivl om de to kandidaters valgbarhed, og udvalget benytter derfor bestemmelsen i § 1, stk. 6, i Folketingets forretningsorden, hvorefter der vedrørende medlemmer valgt i Grønland kan gøres indstilling til Tinget om godkendelse på grundlag af den foreløbige opgørelse. Når det endelige valgmateriale foreligger, må Folketinget træffe afgørelse om, hvorvidt godkendelsen kan opretholdes.

IV. Valget på Færøerne

Den 26. november 2007 har velfærdsministeren fremsendt valgbog m.v. vedrørende det på Færøerne den 13. november 2005 afholdte valg til Folketinget

Det fremgår af materialet, at der har deltaget 6 partier. Der blev afgivet i alt 23.214 stemmer, heraf 23.065 gyldige, 92 blanke og 57 andre ugyldige.

Det parti, der fik flest stemmer, var Tjodveldisflokkurin med 5.848 stemmer, hvoraf Høgni Hoydal fik 2.595. Sambandspartiet fik næstflest stemmer med 5.413 stemmer, hvoraf Edmund Joensen fik 930.

Valgbestyrelsen har tilstillet Høgni Hoydal og Edmund Joensen valgbreve.

Udvalget til Prøvelse af Valgene har ingen bemærkninger vedrørende valgbehandlingen eller opgørelsen af valget, og der er heller ikke over for udvalget rejst tvivl om de to nævnte kandidaters valgbarhed.

V. Udvalgets indstillinger

Der afgives herefter følgende indstillinger:

A. Vedrørende valget i Danmark

Af udvalget:

1) Folketinget godkender det i Danmark den 13. november 2007 afholdte valg af medlemmer til Folketinget (valgbehandlingen), de af Velfærdsministeriet den 26. og 27. november 2007 fremsendte beregninger og opgørelse af dette valg og de på den omdelte særskilte fortegnelse opførte 175 kandidater som valgte fra og med den 13. november 2007.

B. Vedrørende valget i Grønland

Af udvalget:

2) Folketinget godkender i henhold til forretningsordenens § 1, stk. 6, på grundlag af den af Rigsombudsmanden i Grønland fremsendte foreløbige valgbog om folketingsvalget i Grønland den 13. november 2007 Juliane Henningsen og Lars-Emil Johansen som valgte fra og med den 13. november 2007.

C. Vedrørende valget på Færøerne

Af udvalget:

3) Folketinget godkender det på Færøerne den 13. november 2007 afholdte valg af medlemmer til Folketinget (valgbehandlingen), den af valgbestyrelsen foretagne opgørelse og beregning over dette valg og Høgni Hoydal og Edmund Joensen som valgte fra og med den 13. november 2007.

Flemming Damgaard Larsen (V) fmd. Gitte Lillelund Bech (V) Tina Nedergaard (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) Karen Ellemann (V) Kristian Thulesen Dahl (DF)

Peter Skaarup (DF) Søren Espersen (DF) Per Ørum Jørgensen (KF) Vivi Kier (KF) Jørgen

Poulsen (NY) Karen J. Klint (S) nfmd. Klaus Hækkerup (S) Julie Skovsby (S) Henrik Dam

Kristensen (S) Morten Bødskov (S) Anne Baastrup (SF) Pernille Frahm (SF) Pernille Vigsø

Bagge (SF) Niels Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL)

Tjodveldisflokkurin, Folkaflokkurin, Sambandspartiet og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.